

การเจริญกุศลที่ไปแผ่นดิน

โดย

พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง

สดจากสนามบินสุวรรณภูมิ

ท่านอาจารย์พูดไว้ว่า ใครจะคิดว่าจะไปโปแลนด์ ไซค์ะ เกิดมาก็ไม่เคยคิด เคยดูแต่หนังสือสงครามที่เกี่ยวกับประเทศนี้ ภาพที่จำได้ คือ แถวทหารเดินลุยหิมะหนา เห็นแล้วว่า อากาศต้องหนาวเย็นแน่ๆ พอตัดสินใจเดินทาง จึงจัดเตรียมเครื่องกันหนาว ซึ่งสัตว์ทั้งหลายคงต้องเดือดร้อนไปด้วย เพราะต้องใช้ทั้งขนเป็ด ขนกระต่าย ขนแกะ (แต่ไม่บาปเพราะเขาทำไว้แล้ว ไม่ได้จงใจฆ่าเพื่อเรา) เมื่อเตรียมเรียบร้อยแล้ว ก็ได้กองใหญ่ต้องใช้กระเป๋าเดินทางใบใหญ่ที่สุด ซึ่งเมื่อเทียบกับตัวเองแล้วก็สูงเกือบถึงเอว เหมือนเด็กลากกระเป๋า เห็นแล้วดูน่าสงสาร เลยต้องเช็คพยากรณ์อากาศทุกวัน จะได้จัดเตรียมให้เหมาะสม เช็กไปเช็กมาประสาที่จะกิน เพราะอากาศแปรปรวนเหลือเกิน จึงจัดกระเป๋าในตอนค่ำวันสุดท้าย (เมื่อคุยกันแล้ว ก็ทราบว่า ไม่ใช่เราคนเดียว เกือบทุกคนเป็นอย่างนี้ ยกเว้นบางท่านที่แข็งแรงเอาเสื้อกันหนาวมาหมดเลย) ในที่สุดขนสัตว์ทั้งหลายก็เป็นหม้ายอยู่บ้าน เอาขนเป็ดมาอย่างเดียว เพราะบางและเบาที่สุด

นัดพบกันที่สนามบินดอน 6 โมงเช้า เราตื่นตั้งแต่ตีสี่ ออกจากบ้านเกือบตีห้า สามีคิดว่าจะไปส่งท่านอาจารย์และคณะด้วย แต่ขับรถเลยอาคารจอดรถไป และตอนนั้นก็ 6 โมงพอดีจึงปล่อยเราลงคนเดียว ขนาดตั้งใจเจริญกุศลล่วงหน้าตั้งนาน แต่กุศลนั้นก็ไม่มีสำเร็จ ได้ทราบว่า คุณแฉ่วภรรยาท่านจักรกฤษณ์ ไม่สามารถร่วมเดินทาง กระทั่งหัน แต่ก็มีผู้มาส่งท่านอาจารย์และคณะหลายท่าน มี พล.อ. สพรั่ง กัลยาณมิตร ครอบครัวน้องมลทา ครอบครัวคุณหนู ครอบครัวคุณอนุทินและคุณเล็ก ซึ่งน้องออม ลูกสาวได้ช่วยสอนป้าแดงใช้ ipad เพื่อจะได้ส่งเรื่องและภาพสดๆ จากสถานที่ต่างๆ ที่สามารถส่งได้

ขอส่งภาพที่สนามบินสุวรรณภูมิมาให้ดูด้วยค่ะ รถเก่า คนแก่ แต่มือใหม่หัดขับ คงจะไม่สมบุญนัก ครั้งต่อไปคงดีขึ้นค่ะ

สดจากเครื่องบิน

ตอนนี้อยู่บนเครื่องบินของสายการบินฟินแอร์ เพื่อเดินทางไปเฮลซิงกิ รอต่อเครื่องไปออร์ฮอร์ ใช้เวลาเดินทาง 10 ชั่วโมง ออกเดินทางตั้งแต่ 8:55 น. ตอนนี้อยู่ที่ท่าอากาศยานแล้ว ก็หลับๆ ตื่นๆ หยิบ iPad มาอ่านพระไตรปิฎก ได้ยินเสียงท่านอาจารย์แว่วๆ คิดว่ามีพวกเราเปิด mp3 หันไปไปหาด้านเสียง พบท่านอาจารย์ตัวจริงเดินมาทักทายพวกเราที่นั่งด้านหลัง (ท่านอาจารย์กับพี่จี๊ดนั่งชั้นบิสเนส) พร้อมสวัสดีทักทายหน้าคมเข้ม ชื่อ คุณรัฐพล หรือ คุณจี๊อบ เดินมาพร้อมท่านอาจารย์ได้ทราบว่าเธอฟังธรรมจากท่านอาจารย์ทางสถานีวิทยุ แต่ยังไม่เคยเห็นตัวจริง แต่วันนี้ทำหน้าที่ให้บริการอยู่ในชั้นบิสเนส และท่านอาจารย์ใส่เสื้อคลุมนิชิฯ ที่คุณทวีชัยอนุเคราะห์ซึ่งมีประโยชน์มาก ทำให้ลูกศิษย์และอาจารย์ได้รู้จักกัน (บางครั้งก็ทำให้ลูกศิษย์รู้ว่าฟังอาจารย์ท่านเดียวกัน เช่น เมื่อคราวเดินทางไปเชียงใหม่ ตอนค่ำใส่เสื้อคลุมนิชิฯ ไปเดินไนท์บาร์ซาร์ชาวเขาที่ขายของตื่นเต้นมากที่ได้เห็นเสื้อ สอบถามว่า เป็นลูกศิษย์ท่านอาจารย์ใช่หรือไม่ แล้วก็มีน้ำใจลดแลกแจกแถมอีกมากมาย บุญจากการฟังธรรมให้ผลทันตาจริงๆ)

ท่านเล่าว่าคุณจ๊อบฟังธรรมเข้าใจมากด้วย ทั้งๆที่เพิ่งฟังมาปีกว่าๆ แสดงว่า
คงสะสมความเข้าใจมาก่อนแล้ว ขออนุโมทนาค่ะ ท่านบอกว่า เห็นไหมคะ กุศลจะ
ให้ผลเมื่อไรไม่มีใครสามารถรู้ได้ แม้แต่ขณะนี้ เราก็ได้รับผลของกุศลเช่นกัน ด้วยการได้
ยินเสียงที่เป็นอารมณ์ที่น่าพอใจ ทำให้เกิดปีติซาบซึ่งที่ได้ยินเรื่องกุศลของผู้อื่น ทำ
ให้หายเหนื่อย หายเบื่อ จากการนั่งคู้คู้อยู่ในที่แคบๆ เป็นเวลานานๆ ไปชั่วขณะ แต่
เดี๋ยวก็คงเบื่ออีก เพราะมีปัจจัยที่จะทำให้เบื่อเกิดขึ้น ซึ่งเพื่อนสนิทที่ติดตามไปด้วยทุก
หนทุกแห่งกระซิบบอกว่าเล่นเกมดีกว่า ซึ่งก็เป็นธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นกับผู้ยังมี
โลภะหนาแน่น

เพื่อนน้องมล ฝากเงินมามอบให้ท่านอาจารย์ทำบุญที่โปแลนด์ 100 เหรียญ ซึ่งน้องมลมอบให้ท่านอาจารย์บนเครื่องบิน ปรากฏว่าหล่นหาย น้องเล็ก จิราภรณ์ ช่วยเดินหากก็ไม่เจอ แต่เมื่อกี้ได้ยินท่านอาจารย์เล่าว่า มีผู้หญิงรัสเซียเก็บได้แล้วเอามาคืน เลยได้ทราบรายละเอียดว่า มีผู้นำเงินมาฝากให้ท่านอาจารย์ทำบุญ และท่านอาจารย์สมทบรวมด้วยเป็นเงินทำบุญที่โปแลนด์และเชค แห่งละ 1100 เหรียญ (ยังไม่รวม 100 เหรียญ ที่หายแล้วได้คืน)

มีผู้กล่าวว่า ถ้าเงินทำบุญหาย ก็คงรู้สึกไม่ดี ท่านอาจารย์บอกว่า เป็นธรรมดาถึงเวลาได้ จะเปลี่ยนเป็นเสียก็ไม่ได้ เมื่อถึงเวลาเสีย จะเปลี่ยนเป็นได้ก็ไม่ได้เหมือนกัน แต่เสียเงินนี้เล็กน้อย ดีกว่าเสียตา เสียแขน เสียขา เสียทรัพย์ยังดีกว่าเสียอวัยวะ เสียอวัยวะก็ยังดีกว่าเสียชีวิต เสียชีวิตก็ยังดีกว่าเสียศีล คือคุณความดี ซึ่งเมื่อไม่มีคุณความดีแล้ว ก็จะทำอกุศลซึ่งนำมาซึ่งภัยต่างๆในสังสารวัฏ

ตอนนี้เวลาเมืองไทยบ่ายสาม เลยเวลาอาหารเที่ยงไปนานแล้ว ทุกคนหิวจนต้องถามคุณจ๊อบว่า เมื่อไรจะถึงเวลาเสิร์ฟอาหารกลางวัน เธอบอกว่าอีก 2 ชั่วโมง เลยขอน้ำเปล่าลูปท้องก่อน เห็นไหมว่า แม้ว่าจะอยู่ในอากาศ อกุศลที่ทำไว้แล้วก็ยังตามให้ผลได้ ใครจะคิดว่าจะหิวได้ขนาดนี้ในทริปนี้ คิดว่ามีแต่อินเดีย ที่จะอดอยาก ต้องจัดเตรียมเสบียงอาหารการกินมากมาย แต่สักครู่คุณจ๊อบก็กลับมาพร้อมแซนวิชชีสแฮมห่อใหญ่ ที่บอกว่าเป็นของเธอเอง แต่สละสิทธิ์ เพราะเธอเตรียมอาหารมาจากบ้านแล้ว ขอขอบคุณค่ะ ได้แบ่งกันทานหลายคน เป็นแซนวิชที่อร่อยที่สุด เพราะประกอบด้วยกุศลจิตของทั้งผู้ให้ (ทานมัย) และ ผู้รับ (อนุโมทนามัย)

เมื่อถึงสนามบินเฮลซิงกิแล้ว ถ้ามี free wifi ก็ส่งเรื่องพร้อมภาพถ่ายค่ะ คุณวันชัย ภู่งาม ขอเจริญกุศลด้วยการพิสูจนอักษร และใส่ภาพประกอบค่ะ เห็นไหมคะ ว่าจะอยู่ที่ไหน บนดินหรือบนฟ้า ก็สามารถเจริญกุศลได้ทุกประการ ส่วนเราก็ทำสิ่งที่ถนัดที่สุด คือ อนุโมทนาในกุศลของผู้อื่นเช่นเคย

สดจากสนามบินเฮลซิงกิ

นั่งเครื่องบินจากสนามบินสุวรรณภูมิ ไล่ตามตะวันมายาวนาน เมื่อวานได้กำไรหลายชั่วโมง ทำอย่างไรพระอาทิตย์ก็ยังไม่ตกสักที แต่ในที่สุดเวลา 10 ชั่วโมงก็จบลง หลังทานอาหารว่าง (ลิ้มถ่ายภาพอาหาร อย่างคุณวันชัย มีออชีฟ ความจริงอาหารก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะรสเป็นอารมณ์ที่ทำให้ติดข้องต้องการแสวงหาตลอดเวลา) บนเครื่องบินแล้ว (หลังจากทรมานจากความหิว จนบางคนนอนไม่หลับ) เวลาการนั่งบนที่แคบๆก็หมดลง ถึงสนามบินเฮลซิงกิประเทศฟินแลนด์เสียที

มองจากเครื่องบินเห็นแต่ป่าสน ไม่ค่อยมีสิ่งก่อสร้างสูงๆอย่างในเมืองหลวงของหลายประเทศเลย ดูเจียบสงบมาก สนามบินก็เล็กๆ แต่ก็มีรูปแบบตกแต่งที่แปลกตา เป็นแบบฟินแลนด์ (ลิ้มถ่ายภาพประกอบอีกตามเคย คนเราไม่สามารถจะฝืนความ

เคยชิน เราชินกับการชิมชั๊ปสิ่งทีปรากฏ แล้วคิดว่าจะไปเล่าต่ออย่างไร เลยลืมเล่าด้วยภาพ แต่ก็ป็นธรรมดา ไม่อย่างนั้นจะมีอาชีพหลากหลายตามความถนัดได้อย่างไร)

ระหว่างนั่งคอยที่สนามบิน ท่านอาจารย์ไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ มีการสนทนาธรรม ส่วนเราแม้ว่าส่วนว่ายกับการส่งเรื่องและภาพ ไม่ได้ฟัง แต่ก็บันทึกเสียงไว้ จะส่งเป็นไฟล์เสียงไปให้คุณเดียเพื่อติดต่อได้ใหม่คะ และระหว่างพวกเราที่หิวโหยจากเครื่องบินฟินแอร์ ท่านอาจารย์ก็เมตตาแจกชอคโกแลตที่คุณจีบสจ๊วตฝากมา ให้พวกเรารองท้องก่อนขึ้นเครื่องไปเวิร์ชอว์ ได้ทานของหวานเลยมีแรงเดินดูร้านขายของรอบๆ

ไปดูน้ำดื่มขวดเล็กๆ ที่บ้านเราขายขวดละ 8 บาท แต่ที่นี่ขาย 2.5 ยูโร (ประมาณ 100 บาท) ความตระหนี่บอกว่า เดี่ยวขึ้นเครื่องเขาก็เสิร์ฟน้ำอยู่แล้ว แต่เมื่อเดินกลับมาก็พบผู้กล้า (วีระ คือ ต่อสู้กับความตระหนี่จนชนะ ไม่พ่ายแพ้เหมือนเรา) ได้ดื่มน้ำจากผู้กล้า 2 ท่าน คือ คุณหนู อัญมณี และ คุณเผ่าทิพย์ แล้วชื่นใจจริงๆ

คุณโจนาธานและคุณซาร่าห์มาจากฮ่องกง
นัดพบกันที่นี่เพื่อเดินทางต่อไปวอร์ซอว์ ประเทศโปแลนด์ด้วยกันค่ะ

สดจากวอร์ซอว์

ได้ขึ้นเครื่องไปวอร์ซอว์ตอนเย็น สับสนเรื่องเวลาหมดแล้ว เพราะยังไม่ได้ตั้งนาฬิกาให้เป็นเวลาท้องถิ่น เครื่องบินที่ขึ้นเป็นเครื่องบินเล็กแบบราคาประหยัด ได้เห็นเมืองเฮลซิงกิตอนพระอาทิตย์ใกล้จะตก ในสายตาของนก จึงเห็นว่า ที่เห็นว่ามีแต่ป่านั้น แท้ที่จริงมีตึกรามบ้านช่องไปกระจุกรวมกันริมฝั่งทะเล เห็นเรือเดินทะเลแล่นอยู่หลายลำ เป็นภาพที่สวยงาม โดยเฉพาะตอนพระอาทิตย์ตกดิน แต่ก็ไม่ได้ถ่ายภาพไว้อีกตามเคย เพราะกว่าจะหยิบกล้องขึ้นมาได้ ภาพที่สวยงามนั้นก็ดับไปหมดแล้ว จึงได้แต่นิมิตของภาพนั้นที่ยังอยู่ในความทรงจำมาเล่าให้ฟังแทน

นั่งเครื่องไปอีก 1.30 ชั่วโมง จึงถึงสนามบินวอร์ซอว์ ซึ่งบรรยากาศตอนค่านั้นดูสงบเงียบ ไม่พลุกพล่านเหมือนเมืองหลวงแห่งอื่นๆ ที่ผ่านมา ได้พบกับสหายธรรมชาวต่างประเทศที่มาจากที่ต่างๆ กัน มีคุณแอนน์ มาร์แชล จากแคนาดา คุณกาบี จากเยอรมัน คุณอัลเบิร์ต จากอิตาลี และคนสำคัญ คุณลูคัส ผู้จัด คนโปแลนด์ ซึ่งยังเป็นเด็กหนุ่มรูปร่างสูงโปร่ง หน้าตาเหมือนศิลปินแบบดิสท์ๆ

เมื่อหักทาสวัสดิ์ดีกันแล้ว ก็นั่งรถบัสขนาดใหญ่ ทัวรรอบเมืองวอร์ซอว์ ตามคำร้องขอของพวกเรา สิ่งที่ปรากฏทางตาคือความคึกคักนั้น สวยงามด้วยสถาปัตยกรรมสมัยเก่า ตบแต่งถนนด้วยสวนดอกไม้สีสดสวยงาม มีหอนาฬิกาที่สวยงามใหญ่โตมาก มีลานน้ำพุประดับไฟสวย มีรถรางแล่นทั่วเมืองที่ไม่ค่อยมีผู้คน เป็นภาพที่น่าติดช้องมาก จนต้องร้องขอให้พามาใหม่ตอนกลางวันในวันกลับอีกครั้งหนึ่ง

ต้องนั่งรถเดินทางต่อไปเมืองโอสตินอีก 3 ชั่วโมง เมื่อไม่มีสิ่งที่ปรากฏทางตาที่สวยงามแล้ว ต่างคนก็หลับๆ ตื่นๆ จนถึงโรงแรมโอเมก้า เมืองโอสติน ซึ่งจะเป็นบ้านไปอีก 7 วัน ดูเวลาเมืองไทย ดีสี่ นับเวลาตั้งแต่ตื่นจนถึงถึงบัดนี้ ก็ 24 ชั่วโมงพอดี พอหลับเวลาแล้วก็รู้สึกหมดแรง อยากจะนอนหลับทันที นึกถึงท่านอาจารย์และท่านผู้ใหญ่อีก 2 ท่านที่อายุเกิน 85 จะเป็นอย่างไร แต่เมื่อเห็นแล้วก็หมดห่วง เพราะทุกท่านก็ยังแข็งแรงสดชื่นดี (ดีกว่าเราที่อายุ 60 กว่าเสียอีก)

ต้องรีบอาบน้ำนอน จนลืมถ่ายภาพห้องนอนอีกตามเคย ราตรีสวัสดิ์ค่ะ

สดจากโรงแรมโอเมก้า1 (10 ก.ย.55)

นอนหลับสนิท ตื่นมาฟ้าก็สว่างแล้ว รีบอาบน้ำแต่งตัว ลงไปซื้ออาหารเช้าเพื่อเข้า

wifi ส่งภาพและรูปไปเมืองไทย เมื่อคืนท่านอาจารย์ของดสนทนาธรรมในตอนเช้า เพราะต้องการพักผ่อน ซึ่งสมควรเป็นอย่างยิ่ง แต่คุณซาร่าห์ผู้ประสานงานกับชาวต่างชาติแจ้งว่า ชาวต่างประเทศจะสนทนากันเอง ตอน 9:30 เชิญผู้สนใจเข้าร่วมการสนทนาด้วย

พอรับประทานอาหารเช้าเสร็จ (อาหารอร่อยมาก เป็นบุฟเฟต์ มีปลาเทร้าต์ ปลาแซลมอน สลัดผักสด ขนมปังแบบต่างๆ และอีกหลากหลาย) คุณแก้วตา ผู้ดูแลท่านอาจารย์ก็บอกว่า จะมีสนทนาธรรมตอนเช้าเหมือนเดิม ตามที่นึกไว้เลยว่า เมื่อท่านพักผ่อนแข็งแรงแล้ว ท่านจะไม่ปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์

มีสนทนาธรรม ที่ศาลากลางสนามหลังโรงแรม มองเห็นทะเลสาบ แล ป่าสนรอบๆ ท้องฟ้าใส อากาศกำลังเย็นสบาย (เมื่อใส่เสื้อแขนเปิด) ลมพัดเห็นดอกหญ้าสีขาวบนสนามพริ้วไหวเหมือนสีเงิน สวยจนอดไปถ่ายภาพเก็บไว้ไม่ได้ คิดดูก็แล้วกันว่า วิตกเจตสิกนั้นอยู่กับสิ่งที่ปรากฏทางตา หรืออยู่กับเสียงบรรยายธรรมของท่านอาจารย์ แล้วเหตุสมควรต่อการเข้าใจพระธรรมหรือไม่ แต่ก็เป็นธรรมอย่างหนึ่งเหมือนกัน ที่เกิดเพราะมีเหตุมาจากความติดข้อง เป็นธรรมดาของผู้ที่ยังไม่รู้ค่ะ

แต่ก็ยังพอจำได้บ้างว่า เพื่อนของลูกส์ ชื่อ Wojciech ที่ศึกษาด้วยการทำสมาธิแล้วคิดว่า นั่นคือการปฏิบัติธรรม (เหมือนคนอื่นอีกเป็นจำนวนมาก) ท่านอาจารย์ก็พยายามอธิบายให้เข้าใจ ถึงความหมายของคำว่า "ปฏิบัติ" ซึ่งคือ การรู้เฉพาะสิ่งที่

กำลังปรากฏในขณะนี้ ซึ่งมีสภาพธรรมปรากฏเพียงอย่างเดียวเท่านั้น มองดูตาของ Wojciech แล้ว เห็นความว่างเปล่า คิดเอาเองว่า คงยังไม่เข้าใจ ถ้ายังไม่มีพื้นฐาน อภิรรมเพียงพอที่จะรู้จักจิต เจตสิก และ รูป พอสสมควร ก็ยากที่จะเข้าใจ แม้ความหมายของคำว่า "ปฏิบัติ" แล้วจะปฏิบัติถูกต้องอย่างไร

ท่านอื่นๆ ก็ถามท่านอาจารย์ ด้วยชื่อภาษาบาลีบ้าง ภาษาอังกฤษบ้าง ท่านตอบว่าไม่ต่างกันเลย ที่เมืองไทยก็พูดชื่อด้วยภาษาไทย แต่ยังไม่เข้าใจลักษณะของสภาพธรรมที่กำลังปรากฏในขณะนี้ ไม่ว่าจะเห็น ได้ยิน คิดนึก เป็นต้น

จำได้แค่นี้ค่ะ ความจริงอัดเทปไว้ อยากเป็นซูเปอร์แมนจังเลย จะได้มีพลังกำลังถอดเทปออกมาเล่าให้หมด แต่มีกำลังเพียงแค่นี้ค่ะ จึงควรสันโดษ ยินดีตามมีตามได้ ตามกำลัง ตามสมควร

สนทนาธรรมเสร็จ ท่านอาจารย์ก็ให้คุณใจนาธาน อุทิศส่วนกุศลเป็นภาษาอังกฤษ ดู Wojciech งงๆ คงไม่เคยได้ยิน

ถึงเวลารับประทานอาหารกลางวันที่โรงแรมแล้ว อาหารกลางวันมื้อแรก มีเซอร์ไพรส์จากคุณเล็ก จิราภรณ์ ด้วยขนมไทยที่หอบหิ้วมาจากเมืองไทยด้วยความยากลำบาก ทุกคนประทับใจมากค่ะ โดยเฉพาะพวกฝรั่ง ขอนุนโมทนา ทุกคนก็ทำกุศลที่ตนเองถนัด เพราะที่มูลนิธิ คุณเล็กและครอบครัวก็เป็นเจ้าภาพของหวานทุกเสาร์อาทิตย์อยู่แล้ว

นัดสนทนาธรรมภาคบ่าย ตอนบ่ายสาม มีเวลาเหลือ มีพวกใจแตกนัดกัน ไปซื้อปิ้งมอลล์ก่อน ทราบมาว่า อยู่ห่างจากโรงแรม 3 ก.ม. ค่าแท็กซี่ 100 บาท แต่ต้องโทรเรียกและต้องใช้เงินยูโร ลูคัสบอกผิด จึงต้องไปแลกเงินเป็นเงินโปแลนด์ (ยังจำไม่ได้ว่าชื่ออะไร) ซึ่ง Wojciech ช่วยเป็นมัคคุเทศก์ เพราะคนโปแลนด์ส่วนใหญ่ไม่พูดภาษาอังกฤษ ถ้าหลงทางคงลำบากมาก เพราะไม่มีแท็กซี่ให้เรียกเหมือนเมืองไทย

ตกลง Wojciech พาไปที่เมืองเก่า ซึ่งวันพรุ่งนี้ก็ต้องไปตามโปรแกรมเดิมอยู่แล้ว ก็เลยเสียเวลาพักผ่อนไปเฉยๆ เพราะเสียเวลาเดินทางกันไปมากกว่าจะครบ การสนทนาธรรมก็เกือบหมดเวลา

มีกิจกรรมมากมายค่ะในวันนี้ คิดว่าควรเล่าให้พวกเรา่วมอนุโมทนาด้วย หลังสนทนาธรรม ได้ยินว่า ท่านอาจารย์ไปเดินเล่นรอบทะเลสาบ จึงรีบเดินตามไปสมทบ แต่ไม่ทัน จึงได้ภาพบรรยากาศริมทะเลสาบที่มีหงส์ฝูงใหญ่ว่ายวน อวดความสง่างามมาให้ดูค่ะ

ถึงเวลาอาหารเย็น ท่านอาจารย์ซึ่งปกติไม่ทานอาหารเย็น แต่ก็ต้องลงมาร่วม เพราะคุณไมเคิล สามีของ ดร. โซฟี ที่เคยไปสนทนาธรรมที่มูลนิธิทุกครั้งที่ได้ไปเมืองไทย ได้เดินทางจากวอร์ซอว์มาพบท่านอาจารย์ (มาคนเดียวเพราะภรรยาของ

ท่านไปเมืองไทย) เวลาพักผ่อนของท่านอาจารย์ก็น้อยลงน้อยลง ซึ่งท่านก็นั่งบรรยายธรรมทั้งวัน แต่ก็เห็นคุณแก้วตานวดคลายความเมื่อยล้าให้ท่าน ขออนุโมทนาค่ะ

สดจากโรงแรมโฮเมก้า 2 (11 ก.ย. 55)

วันนี้ เริ่มสนทนาธรรมตั้งแต่ 8:00 น. ฟังดีใจมากที่ท่านอาจารย์เริ่มสนทนาเร็ว ดูกระตือรือร้นที่จะฟัง สอบถาม สนทนาธรรมมากกว่าคนไทยอย่างเราเสียอีก เพราะแม้แต่เดินไปชมตรงนั้นตรงนี้ ตามนิสัยดั้งเดิมที่สะสมมา

การสนทนาเริ่มด้วยธาตุ 18 คุณัสถามละเอียดถึงมโนธาตุ 3 ว่าทำไมจึงเป็นมโนธาตุ ซึ่งรายละเอียดทุกคนก็ทราบดีอยู่แล้ว คงไม่ต้องเล่าละเอียด เดี่ยวจะรู้ว่ายังไม่เข้าใจ

มีคำถามจากเว็บไซต์ ผู้ศึกษาธรรมจากญี่ปุ่น ถามว่า การเดินทางไกลตั้ง 5,000 ไมล์ จากกรุงเทพฯ ไปโปแลนด์เพื่อมาสนทนาธรรมนั้น ไม่เป็นการผิดธรรมชาติยิ่งกว่าการไปนั่งสมาธิหรือ

ท่านอาจารย์ถามว่า ธรรมชาติของพระภิกษุคืออะไร ธรรมชาติของผู้ครองเรือนคืออะไร และเมื่อมีผู้สนใจศึกษาพระธรรมที่ไม่สามารถมากรุงเทพฯ ได้ ก็สมควรเดินทางไปสนทนาธรรมด้วย ไม่ใช่หรือ

มีอีกคำถามหนึ่งที่กินใจทำให้จำได้ ก็คือ เมื่อศึกษาธรรมแล้วได้ประโยชน์มากมาย มีความสุขขึ้น ชีวิตเรียบง่ายขึ้น ทุกอย่างดูดีหมด ท่านอาจารย์บอกว่า นั่นไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการศึกษาพระธรรม ซึ่งควรศึกษาเพื่อเข้าใจว่า เป็นธรรม ไม่ใช่เรา ได้ประโยชน์จากการศึกษา

เมื่อสนทนาถึง 10:30 น. ก็เตรียมตัวขึ้นแท็กซี่ไปทานอาหารโปแลนด์ในเมืองเก่าห่างออกไป 3 กม. อยู่เมืองนี้ไปไหนลำบาก เพราะไม่พูดภาษาอังกฤษ แล้วไม่สามารถโบกเรียกแท็กซี่ที่ไหนก็ได้เหมือนอยู่เมืองไทย (ดูเหมือนแล้วแล้ว ขออภัยคนแก่เริ่มหลง) จึงต้องรอพร้อมกันจึงออกเดินทาง

เมื่อถึงเมืองเก่า ได้เดินชมเมืองที่สวยงาม คราวนี้มีไกด์นำทาง ซึ่งก็ไม่ว่าอะไรเหมือน ๆ เรา เพราะพอลถามว่า นี่รูปปั้นใคร ก็ไปยืนอ่านที่ป้าย แต่ก็ยังดีที่อ่านภาษาโปลิชได้ แล้วก็บอกสั้น ๆ ว่า เป็นรูปนักบุญคนหนึ่ง

ได้เดินชมสวนสาธารณะที่เก่าแก่มาก (ดูจากต้นไม้) เป็นธรรมชาติสวยงาม มีลำธารน้ำใสไหลเย็น ดูเงียบสงบ ปนเศร้า ๆ (อันนี้คิดเอง) เดินผ่านปราสาท พิพิธภัณฑ์ แต่ไม่ได้เข้าไปดู เพราะแต่ละแห่งต้องขึ้นบันไดสูง จึงไปทานอาหารกลางวันที่ภัตตาคารพื้นเมือง เสร็จแล้วก็เดินชมเมืองต่อ บางท่านก็เดินช้อปปิ้ง แต่สินค้าก็ไม่น่าสนใจ ดูเขย ๆ เก่าๆเหมือนกันทุกร้าน หรือในเขตเมืองเก่าเขาจะห้ามขายของใหม่

สนทนาธรรมต่อ ตอน 16:00 น. จนถึง 18:00 น. จำได้เพียงว่า ถ้ายังคงเป็นสิ่ง
หนึ่งสิ่งใด นั่นคือยังเป็นตัวตน

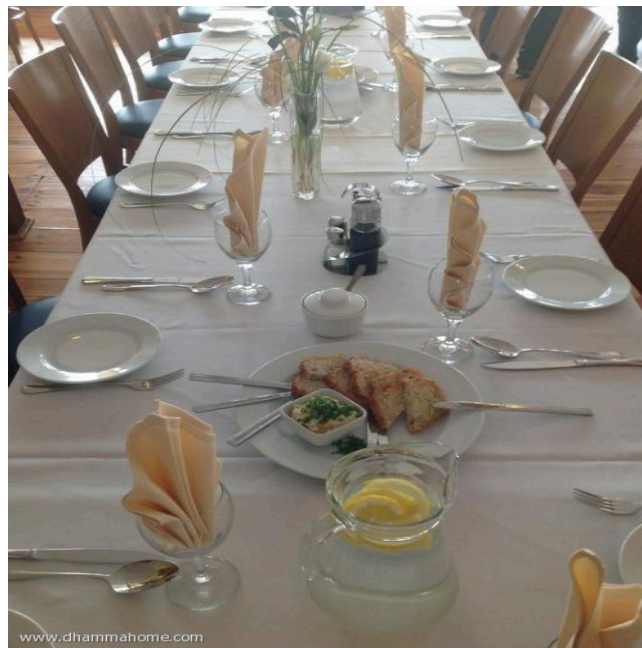
รับประทานอาหารเย็นที่คลับริมทะเลสาบ ที่มีคนโปลิชมารับประทานอาหาร
เล่นน้ำ เจ็ตสกี วายน้ำมากมาย

สดจากโรงแรมโฮเมก้า 3 (12 ก.ย. 55)

วันนี้ไม่ได้ไปฟาร์มเลี้ยงม้า ตามกำหนดการเดิม เพราะมีหน่วยล่วงหน้าไป
สำรวจแล้วว่าไกล และไม่มีอะไรน่าดู จึงสนทนาธรรมในตอนเช้า ซึ่งฟังดีใจมาก
เพราะอยากสนทนาธรรมอย่างเดียว เหมือนท่านอาจารย์ แต่คงหวังผู้ติดตามจาก
เมืองไทยจะเบื่อ จึงจัดโปรแกรมให้ดูสถานที่ต่าง ๆ ที่คิดว่าน่าดูน่าชม แต่เมื่อเราไม่
อยากชมเอง ก็มีเวลาได้สนทนาธรรมอย่างที่ต้องการ เริ่มสนทนาธรรมตั้งแต่ 09:00 น.
-11:00 น.

มีคำถามมากมาย แต่ที่จำได้คือ การทำกุศล เช่น ทาน ศีล หรือ เมตตา เพื่อให้
มีกุศลมากขึ้น ไม่ใช่เพื่อตัวตนหรือ ท่านอาจารย์ตอบว่า พระผู้มีพระภาคทรงแสดง
ธรรมตามความเป็นจริง สิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผล ไม่มีตัวตนไปทำอะไรได้ มีแต่
สภาพธรรมซึ่งเกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย เกิดแล้วก็ดับไป ถ้าศึกษาพระสูตรไม่
ถูกต้อง จะทำให้มีความเห็นผิด คิดว่ามีตัวตนที่บังคับบัญชาได้

ถึงเวลาเดินทางไปทานอาหารกลางวันแล้ว (ฟังตั้ง 2 ชั่วโมง จับความได้แค่นี้) ต้องเดินทางหลังโรงแรมเลียบไปริมทะเลสาบประมาณ 20 นาที (ท่านอาจารย์และผู้สูงวัยนั่งแท็กซี่) เป็นร้านที่ดีที่สุดในโอลสทิน อยู่ติดทะเลสาบ มองเห็นหงส์ฝูงใหญ่ แหวกว่าย(คงเป็นฝูงเดิม) อาหารก็รสชาติดีมาก มีชุปกับเสต็กจานใหญ่ ราคาคนละ 600 บาทเมื่อเทียบกับเมืองไทยแล้วถูกมาก

รับประทานอาหารยังไม่ทันเสร็จ ฝนก็เริ่มตก บรรยากาสสวยงามไปอีกแบบ
แต่ต้องโทรเรียกแท็กซี่มารับ (ค่ารถประมาณ 50 บาท)

เริ่มสนทนาธรรมรอบบ่าย เวลา 16:00 -18:00 น. จับความได้ว่า บัญญัติไม่ใช่
ปรมาตถธรรม จึงไม่เกิดดับ ถ้าไม่มีปรมาตถธรรม ไม่มีนิमित จะรู้บัญญัติได้จากนิमित

ฟังได้แค่นี้ เพราะมีโทรศัพท์มาจากคนใกล้ชิดจากเมืองไทย โดยผ่าน facetime
ของipad แต่ที่นี่มีพายุลมแรง สัญญาณไม่ค่อยดี โทรหลายครั้งก็ไม่สำเร็จ จึงไม่ได้ฟัง
ธรรม เห็นความเป็นอนัตตาของสภาพธรรมที่เกิดเพราะเหตุปัจจัยหรือยัง (ยังไม่เห็น
เพราะยังเป็นเพียงความคิดถึงสภาพธรรมที่ดับไปแล้ว ยังไม่ถึงเฉพาะขณะที่กำลัง
ปรากฏ)

สดจากโรงแรมโอเมก้า 4 (13 ก.ย. 55)

ตื่นขึ้นมาได้ยินเสียงฝนตกแต่เช้า มองไปข้างนอก ฟ้ามีดครึ้ม เต็มไปด้วยเมฆ ฝนหนาที่บ นึกถึงภาพท้องฟ้าสีฟ้าสวยใสในวันก่อนๆ ไม่ได้เลย

วันนี้จะมีชาวโปลิชมาสนทนาธรรม ยังไม่ทราบจำนวน แต่พวกเราคนไทย เกือบทั้งหมด (ยกเว้นท่านอาจารย์ คุณแก้วตา ผู้ดูแลท่านอาจารย์ และคุณจักรกฤษณ์ผู้ มั่นคงในการสนทนาธรรม) ซื้อตั๋วไปเที่ยวเมือง gdansk กแดนส์ค์ เมืองท่าสำคัญและเป็นเมืองท่องเที่ยวสวยงามริมทะเล ที่อยู่ห่างออกไป 2 ชั่วโมง ค่าตั๋วคนละ 320 สล็ตตี้ (ประมาณ 3200 บาท รวมอาหารกลางวัน และอาหารเย็น) เพราะคิดว่าคงไม่มีโอกาสมาโปแลนด์อีกครั้ง แต่คุณแอนน์ ชาวแคนาดา คิดว่าจะกลับมาอีกเพื่อเที่ยว เมืองกแดนส์ค์โดยเฉพาะ เพราะโอกาสจะได้สนทนาธรรมกับท่านอาจารย์นั้นไม่ใช่หาได้ง่ายๆ สำหรับเธอ เธอบอกว่า การสนทนาของท่านเปลี่ยนไป เพราะท่านเตือนให้ทราบว่า ทุกอย่างเป็นธรรม และธรรมคือขณะนี้ที่กำลังปรากฏ

แม้จะมีคำถามหลากหลาย เรื่องปัจจัย เรื่องเจตสิกต่างๆ ที่ฝรั่งคล่องแคล่ว ภาษาบาลีมาก จนน่าแปลกใจ ท่านอาจารย์ก็เตือนให้ระลึกถึง delirious thinking บ่น เพื่อชื่อและเรื่องธรรม โดยลืมนึกไปว่า ธรรมคือขณะนี้ที่กำลังปรากฏ มีลักษณะปรากฏให้ ระลึกรู้ แต่ยังไม่ระลึกเพราะยังไม่รู้จริงๆว่า แต่ละอย่างเป็นธรรมที่เกิดปรากฏเพราะ เหตุปัจจัย เกิดแล้วก็ดับไปทันที ไม่กลับมาเกิดอีก ที่เรียกว่า สัจญาณ

เมื่อยังไม่มี ความมั่นคงในความเป็นธรรมของทุกสิ่ง การระลึกถึงลักษณะของสภาพธรรม ที่เรียกว่า สติปัฏฐาน หรือกิจญาณก็เกิดไม่ได้ ดังนั้นจึงไม่ต้องพูดถึงการประจักษ์แจ้งที่เป็นกตญาณ

ท่านอาจารย์เคยพูดให้ฟังว่า เมื่อมีคนสนใจธรรมและไม่สามารถไปหาท่านที่กรุงเทพฯ ได้ เมื่อยังสามารถมาเจอคุณได้ ก็ควรมา เพื่อแนะนำให้ศึกษาธรรมอย่างถูกต้อง ไม่ใช่เป็นการบ่นเพ้อธรรมโดยไม่รู้เลยว่า ธรรมคืออะไร เมื่อเขาสามารถเข้าใจตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว ปัญญา ก็จะเจริญต่อไปได้

กราบอนุโมทนาท่านอาจารย์ค่ะ เพราะมากับท่านทราบดีว่า การเดินทางไกลนั้นเหน็ดเหนื่อยเพียงใด และท่านไม่ได้ไปดูไปชมสถานที่ต่างๆ อย่างเรา ที่เดินทางมาด้วยโลเกะ อยากจะเห็นสถานที่แปลกใหม่พร้อมกับได้ฟังธรรมด้วย แต่พอมีให้เลือก ก็เลือกไปเที่ยวก่อนทุกที

สดจาก Gdansk กแดนซ์(13 ก.ย.55)

นักเรียนโดดเรียนรีบตื่นแต่เช้า เพื่อเตรียมขึ้นบัสนาน 19 ที่นั่ง แต่มีลูกทัวร์ 11 คนตอน 7:45 น. ตรวจสอบสภาพอากาศกับอาถู (google) แล้ว มีฝนตก อุณหภูมิ 10

องศาอดคิดถึงเสื้อขนกระต่ายกับขนแกะ ที่ถูกปล่อยให้เปื้อนหม้ายอยู่เมืองไทยไม่ได้ ขนเปื้อนอย่างเดียวยังจะเอาอยู่ไหมนะ แต่อย่างไรก็ใส่เสื้อข้างในไว้หลายๆชั้น กันไว้ก่อน ไกด์แนะนำตัวเองและคนขับตามธรรมเนียม อาเธอร์ คือชื่อไกด์ อธิบายรายละเอียดของประเทศโปแลนด์ในด้านต่างๆ เมื่อพูดถึงการเมือง ก็บอกว่า มีคอร์รัปชันมากพอกับประเทศไทย (ขอบคุณที่ยกย่องให้อยู่ในอันดับเดียวกัน)

อาเธอร์อธิบายไปตลอดทาง เรานั่งข้างหน้าพยายามตั้งใจฟัง เพราะเข้าใจคนพูดดีว่า ถ้ามีคนตั้งใจฟังเพียงคนเดียว ก็จะมีกำลังใจมาก อดคิดถึงอาชีพครูที่เป็นอดีตไปแล้วไม่ได้ แต่บรรยายกาศของสายฝนที่ตกพรำๆ อากาศในรถอุ่นสบาย ทำให้ฝนไม่ให้หลับไม่ได้ แม้ว่าตอนแรกจะหันซ้าย หันขวาดูปราสาทเก่า ดูโบสถ์เก่า ทุ่งข้าวตามที่อาเธอร์ชี้ให้ดูบ้างพอไม่เสียมารยาท

ตื่นอีกทีเมื่อถึงปราสาท matwart ปราสาทเก่าแก่อายุหลายร้อยปี ที่ถูกทำลายตอนสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อ ค.ศ. 1945 แล้วก็บูรณะซ่อมแซมเป็นพิพิธภัณฑ์ เปิดให้คนทั่วไปเข้าชม ลืมถามว่า ราคาเท่าไร เพราะรวมอยู่ในค่าทัวร์แล้ว มีไกด์อีกคนเป็นคนพาเที่ยวปราสาท (ไกด์แต่ละคนจะมีใบอนุญาตให้นำเที่ยวเฉพาะแห่งเท่านั้น เป็นการแบ่งงานกันทำที่ดีมาก น่าจะทำให้อัตราคนว่างงานน้อยลง) ไกด์คนนี้เป็นผู้หญิงอายุมากแล้ว เห็นแล้วน่าสงสาร จะเป็นคนพาเที่ยวชมปราสาทที่มี 100 กว่าห้อง แต่

จะพาชมเพียง 50 ห้อง ตอนแรกคิดว่า ทำให้ดูน้อยจัง แต่เดินชมนานเข้า ก็คิดว่าพอแล้วไม่อยากดูแล้ว อยากไปเที่ยวที่อื่นต่อ

มารีอา เป็นไกด์คนที่สอง อธิบายเรื่องราวความเป็นมาของปราสาท ฟังภาษาอังกฤษแรกๆ ไม่ค่อยเข้าใจ เธอบอกว่า นี่เป็นห้องนอนของ grand mother เรา คิดว่าเป็นห้องนอนของยาย คิดว่าทำไมยายถึงสำคัญขนาดนี้ฟังไปฟังมาจึงเข้าใจว่า เป็นห้องนอนของ grand master (นายใหญ่) เจ้าของปราสาทโชคดีนะที่คิดไม่ออกว่าจะถามเป็นภาษาอังกฤษว่าอย่างไร ไม่อย่างนั้นคงปล่อยเปิดที่อยู่ในเสื้อออกไปหลายตัว เดินชมห้องต่างๆ มี ห้องนอน winter room, summer room, ห้องครัว ห้องอาหาร ที่จำได้ไม่ลืม คือ ห้องสุขา ที่มีป้ายบอกทางเป็นรูปปีศาจเพราะเปรียบเทียบกับของเสียที่ต้องการปลดปล่อยเป็นปีศาจร้าย เดินไปเป็นทางยาว ห้องสุขาก็เป็นเหมือนลัทธิหลุมแบบโบราณ แต่ที่แปลกคือโบกทะล่ำปลิโบโตที่อยู่ข้างบนนั้นเป็นกระดาศชำระ

หน้าบัลลังก์ของ the grand master

ห้องครัว

เดินกววนตามมารีอาไปเรื่อยๆ มีนักท่องเที่ยวมากมาย ถ้าหลงคางลำบากมาก อาเธอร์เป็นคนรู้จัก คอยเรียกพวกเราให้เข้ากลุ่ม เพราะหยุดถ่ายรูปกันนานๆ ดูเหมือนมีคิวที่แต่ละกลุ่มจะเข้าชมห้องต่างๆ แต่ละห้องประดับประดาด้วยศิลปะที่สวยงามตามประสาผู้มีอำนาจและมีเงิน ที่สามารถสนองความต้องการของโลกะได้อย่างไม่จำกัดแล้วก็จากไป ทั้งปราสาทใหญ่โตสวยงามไว้เบื้องหลัง ให้เป็นสมบัติของโลกเป็นสมบัติให้พวกเราที่มีเงินซื้อตัวเข้าชม ได้เห็นสิ่งที่ปรากฏทางตาเพียงชั่วขณะแล้วก็ดับไป เหลือเพียงสัญญาณนิมิต ที่เก็บมาเล่าให้ฟังตอนนี้ถึงความร่ำรวยมหาศาลของเจ้าของปราสาท ที่สืบทอดสะสมสมบัติมาหลายชั่วคน นับเวลาได้ 700 กว่าปีแล้วแต่ละคนก็เหลือเพียงรูปปั้นทิ้งไว้เบื้องหลัง

คิดถึงอำมาตย์ท่านหนึ่ง ที่พูดเล่าให้พระผู้พระภาคถึงเศรษฐกิจที่ร่ำรวยมหาศาล มีเงินและทองมากมาย พระผู้มีพระภาคตรัสว่า สมบัติเหล่านั้นมีอยู่ ไม่ใช่ไม่มี แต่ไม่ใช่สิ่งที่ประเสริฐเหมือนอริยทรัพย์ คือ ศรัทธา ศีล หิริ โอตตัปปะ สุตะ จาคะ ปัญญาที่จะติดตามให้ผลเป็นความสุข เป็นประโยชน์ในการเดินทางกันดารอันแสนไกลจนถึงจุดหมายปลายทาง คือ สิ้นสุดสังสารวัฏ (ดีใจจังที่ยังไม่ลืมนิยาม แม้เพียงชื่อและเรื่องราวแสดงว่าไม่ใช่เพียงจำได้ยังเข้าใจบ้าง)

ออกจากปราสาทมาชมพิพิธภัณฑ์อำพัน (amber) โปแลนด์เป็นเมืองหลวง

ของแอมเบอร์ที่มาจากทะเลบอลติก มีอำพันมากมาย มาแสดงในรูปแบบของ
เครื่องประดับที่สวยงาม ถ่ายภาพมาให้ดูแทนของฝากสำหรับทุกท่านที่ติดตามอ่านค่ะ

ปราสาททำจากอำพันและงาช้าง

เครื่องประดับทำจากอำพัน

นอกจากปราสาทต้องนั่งรถอีกชั่วโมงกว่าจะได้รับประทานกลางวันตอนบ่ายสอง ก็ต้องอาศัยขันติที่จะไม่บ่นหิว (เห็นชั้นดีในอกุศลหรือยังจ๊ะ ถ้ามัวตัวเอง แต่ไม่เห็นหรือก เพราะไม่ใช่ขณะที่กำลังปรากฏ เป็นเพียงความจำเรื่องราวของกรรมเท่านั้นเอง บ่นเพื่อกรรมเสมอๆ อีกแล้ว)

ถนนสายคนเดินในเมืองกแดนส์

ก่อนทานอาหาร ต้องรับไกด์จากกแดนส์อีกคน เป็นผู้หญิงสาว ชื่ออันยา จะเป็นคนพาเราเดินชมเมืองกแดนส์ ได้ทานข้าวหมกไก่ (คล้ายๆ) อาหารตุรกี แล้วเดินชมเมืองหลวงของอำพันท่ามกลางสายฝน เมืองนี้เป็นเมืองท่าตั้งอยู่บนฝั่งทะเลบอลติก

ต้นไม้ต้นสวยในเมือง

ตึกสวยมากมายในเมือง

เดินชมเมืองกลางสายฝน

เราเดินชมเมืองนานราว 2 ชั่วโมง เดินจนถึงแม่น้ำที่เชื่อมต่อกับทะเล มีแต่ตึกสวยๆ ที่อันยา ไกด์สาวชี้ชวนให้ดูให้ชม พร้อมกับอธิบายประวัติและสิ่งต่างๆมากมาย จนซีเกียจจำ เมื่อเดินจนเมื่อยขา ก็เกิดคิดขึ้นมาได้ว่า เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏทางตา อยากนั่งพักและเข้าห้องสุขา แต่เมื่อทราบราคาค่าบริการ 2.5 สล็ตตี้ (25 บาท) ต่อคน ก็คิดว่า เก็บไว้ใช้บริการของโรงแรมดีกว่า เพราะไม่ยุติธรรมเลยที่น้ำดื่มขวดเล็ก ขวดละ 16 บาท แต่คิมน้ำออกแพงกว่า น้ำดื่มแพงจริงๆ ค่าน้ำดื่มแต่ละมือ สำหรับคน 20 คน ประมาณ 1,500 บาท

ได้นั่งรถกลับเมืองโอสตินแล้ว ากลับได้ชมโบสถ์ที่สวยงาม ถึงโรงแรม สองทุ่มครึ่ง

สดจาก mazury resort (14 ก.ย. 55)

เข้านี้อากาศแจ่มใส เดินทางไปริสอร์ทชื่อ mazury ที่อยู่ในป่าสนที่ใสเลือนหนาว เป็นดั่งมอส ที่เขาเรียกป่าเขตนหนาว อากาศหนาวเย็น แต่ก็อุ่นสบายในเสื้อขนเป็ด ขอ อุทิศส่วนกุศลให้แก่เปิดทั้งหลายด้วย (พูดเล่นนะคะ เดี่ยวมีคนแย้ง) มีสนทนาธรรมที่ ห้องประชุมของริสอร์ททั้งตอนเช้าและบ่าย คุณจักรกฤษณ์จะเป็นผู้รายงานสดจากห้อง สนทนาธรรมเพราะเธอเกาะติดทุกสถานการณ์

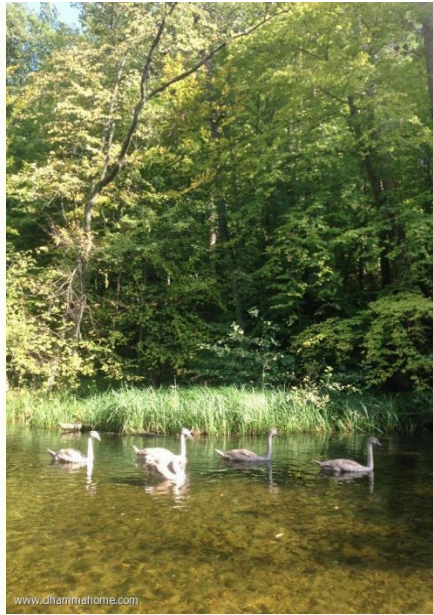
ส่วนดิฉันเป็นผู้รายงานข่าวภาคสนาม จึงต้องตระเวนเสาะหาสิ่งที่น่าสนใจ ตามแต่เพื่อนสนิทที่ติดตามมาด้วยทุกที่ ทุกเวลา จะกระซิบบอก หลังอาหาร

กลางวัน ชวนไปลองเรือถีบไปรอบๆรีสอร์ท ที่มีน้ำใสจนเห็นก้อนหินและตะไคร่น้ำ บรรยากาศรอบๆ น้ำรื่นรมย์จริงๆ มีป่าไม้ที่บางต้นเริ่มเปลี่ยนสี เพื่อนสนิทบอกว่า ถ้ามาช่วงฤดูใบไม้ร่วงคงจะสวยงามน่าดูกว่านี้มาก ไม่สันโดษกับสิ่งที่กำลังปรากฏ ไม่รู้ว่าเป็นธรรมเลยสักขณะเดียว

นั่งเรือที่มีชาวปอลิช่อให้ชมความสวยงามของลำธารในรีสอร์ท เห็นหงส์ฝูงใหญ่ ที่มีพ่อกับแม่เท่านั้นที่มีสีขาว ส่วนลูกๆ ที่ยังเล็กก็จะมีสีดำ เมื่อค่อยๆโตขึ้น สีก็ค่อยๆเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อนลงเรื่อยๆ จนในที่สุดเมื่อโตเต็มที่ เป็นพ่อแม่อีกก็จะมีขาวบริสุทธิ์เหมือนดอกมะลิ เห็นอย่างใกล้ชิดตอนว่ายน้ำมาใกล้เรือ แต่ท่าทางจะดู สงัดเพียง ร้องๆ

ได้เห็นเขื่อนของปีเวอร์ด้วย และ อีกหลายอย่างมากมาย ชอบที่นี่มากที่สุด เป็นธรรมชาติที่อยากเห็น มีป่าสวยงาม ต้นไม้กำลังจะเปลี่ยนสี เห็นลำธารที่มีน้ำเย็นใสไหลริน มองเห็นฝูงปลาว่ายแหวกมีแมลงปอบิน แถมด้วยหงส์ฝูงใหญ่ที่ว่ายอวดความงามอยู่ทั่วไป นั่งชมวิวในเรือ 1 ชั่วโมง คิดคนละ 25 สล็ตตี้ (250 บาท) คุ่มค่ะ

ลาก่อนโอเมก้า (16 ก.ย. 55)

มีการเปลี่ยนกำหนดการเล็กน้อย เมื่อได้ทราบว่า น้องครีม ลูกสาวคุณ

จักรกฤษณ์กับน้องบุล จะไปเที่ยววอร์ซอว์ พวกป๊าๆ ก็เลยขอตามไปช่วยดูแลด้วย แต่ในที่สุดก็กลายเป็นทั้งคณะไปนอนวอร์ซอว์ 1 คืน ตอนเช้าวันอาทิตย์จะได้ไม่ต้องรีบร้อนเดินทางแต่เช้ามืด เพื่อให้ทันเครื่องบิน

นอนโอเมก้าหลายคืน เป็นอย่างที่ต้องการ คือไม่ต้องจัดกระเป๋าเปลี่ยนโรงแรมทุกคืนเหมือนไปเที่ยวที่อื่นๆ แต่อยู่หลายๆ คืน ก็จำเจ ต้องดิ้นรนหาทางย้ายที่นอนเอง เพื่อนสนิทคนนี้เอาใจยากจริงๆ ทั้งๆที่โรงแรมโอเมก้าก็มีทิวทัศน์สวยงาม มีทั้งทะเลสาบและป่าไม้ มองจากหน้าต่างห้องนอน จะเห็นทะเลสาบกว้างใหญ่ บางวันก็มีเรือใบสีขาวแล่นไปมาทั่วทะเลสาบ ใกล้เคียงหน้าต่างมีต้นไม้กำลังเปลี่ยนสีสวยงาม อาหารเช้าก็แสนอร่อย มีปลาแซลมอนและปลาเทร้าต์รมควันทานทุกวัน

และที่สำคัญเป็นสถานที่สนทนาธรรมที่ท่านอาจารย์ได้เผยแผ่ความเข้าใจธรรมที่ได้สะสมมานานแก่ผู้สนใจชาวต่างชาติทั้งวัน ตลอดสัปดาห์ แม้พวกเราจะออกไปหาที่สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ แต่ก็ดีเหมือนกันที่ท่านอาจารย์อยู่กับที่ ไม่ต้องเหนื่อยกับการเดินทาง ส่วนพวกเราใครอยากร่วมการสนทนาก็เชิญ อยากไปไหนก็ตามการสะสมทำให้รู้ระดับของปัญญา ความเข้าใจธรรมของแต่ละคนจริงๆ โดยเฉพาะตนเองที่ใครชวนไปไหนก็ตอบตกลงทันที แต่ก็ต้องจากไป คงเป็นเพียงครั้งหนึ่งในสังสารวัฏ แล้วก็ผ่านไป เหลือไว้เพียงในความทรงจำ ซึ่งถ้าไม่นึกถึงก็เหมือนไม่เคยมา ไม่เคยเห็น ไม่มี แล้วมี แล้วก็หาไม่มี

สวัสดีเวิร์ชอว์ (16 ก.ย. 55)

ออกเดินทางจากโอเมก้าตอนแปดโมงเช้า นั่งรถบัสนี้ขนาด 19 ที่นั่ง รถคันนี้เก่ามาก ได้เสียงเอี้ยดอัดตลอดเวลา ท่านอาจารย์เริ่มสนทนาธรรมตั้งแต่ล้อหมุน เพราะพวกฝรั่งไปรุมล้อมนั่งรอบท่านอาจารย์ ไม่สนใจเสียงรบกวนใดๆทั้งสิ้น อนุโมทนาในกุศลจิตที่ท่านทั้งหลายพยายามเข้าใจพระธรรมที่แสนลึกซึ้งและลุ่มลึก ตอนหลังจึงนึกขึ้นได้ว่ามีโมโครโฟนในรถ แต่ก็ขัดข้อง ต้องแก้กันหลายครั้ง ในที่สุดคนขับรถก็จอดรถซ่อมเองประมาณ 20 นาที แล้วก็บอกว่าใช้ไม่ได้ แต่ก็ยังมีการสนทนาต่อไป

รถจอดให้เข้าห้องน้ำในปั๊ม ท่านเดินยี้ดเส้นดูทุ่งนาใกล้ๆ พวกเราก็เดินตามเก็บภาพตามเคย อากาศหนาวเย็น ลมพัดผ่าน ท่านอาจารย์ดูสดชื่นแจ่มใสมากที่ได้เจริญกุศลด้วยการแสดงธรรมให้ผู้สนใจจริงๆ

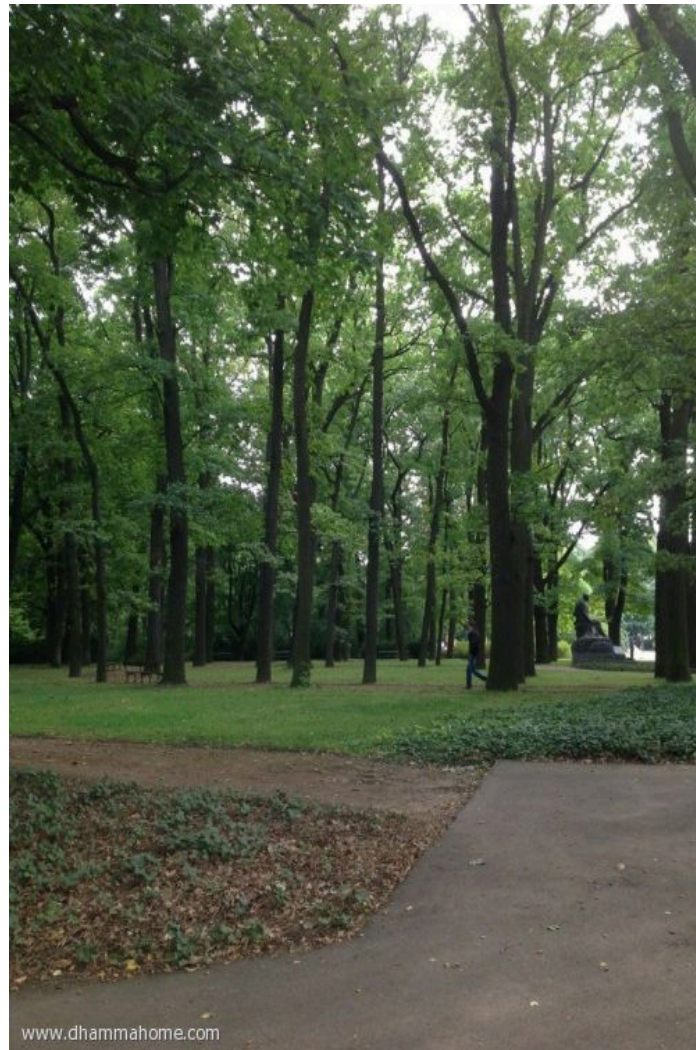
เกือบเที่ยงก็ถึงเวิร์ชอว์ เมืองหลวงของประเทศโปแลนด์ แม้จะถูกล่าถอยล่ามมาหลายครั้ง แต่ก็ได้บูรณะซ่อมแซมให้ดูยิ่งใหญ่สวยงามด้วยสถาปัตยกรรมทั้งเก่าและใหม่ เราได้เข้าพักที่โรงแรม Radison Blu ที่สวยงามใหญ่โต และได้ซื้อ city tour ชมเมือง ในราคา 1,300 บาท ในเวลา 3 ชั่วโมง (คงเดาออกกว่าจะมีใครบ้าง) ท่านอาจารย์และคณะเดิมก็สนทนาธรรมตามเดิมค่ะ

โรงแรม Radison Blu

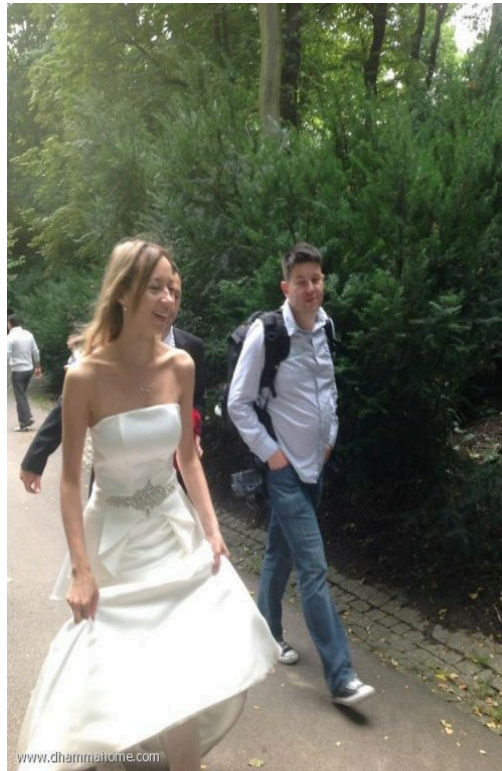
ไกด์พาไปดูสวนสาธารณะที่ใหญ่ที่สุด ซึ่งมีต้นไม้ใหญ่สวยงามมาก ผู้คนพากันมาเดินเล่นมากมาย รวมทั้งคู่บ่าวสาวที่เจ้าสาวแต่งชุดเต็มยศ เดินลากชายกระโปรงยาวรอบ ๆ สวนหลายคู่ คงเป็นฤกษ์งามยามดีของชาวโปแลนด์ และมีรูปปั้นที่เป็นอนุสาวรีย์มากมาย พร้อมทั้งพาไปเดินชมเมืองเก่าด้วย

www.dhammadhome.com

เจ้าสาวในสวน

เจ้าบ่าวในอนาคต

ตอนเย็นหลังสนทนาธรรมแล้ว คุณไมเคิล ชาวเมืองวอร์ซอว์ที่มาฟังธรรมด้วย พาเดินไปศูนย์การค้าใหญ่ในย่านเมืองใหม่ เธอบอกว่า ประมาณ 10 นาทีก็ถึง แต่พวก

เราที่เดินชมเมืองเก่ามาแล้วเป็นชั่วโมง ก้าวขาแทบไม่ออก แต่ก็พากันลากสังขารไปถึงศูนย์การค้าจนได้

พากันไปศูนย์อาหารที่อยู่ชั้นบนสุดของศูนย์การค้าที่ออกแบบทันสมัย หลังคาเหมือนใบบัวคลุมอาคาร เดินดูอาหารชาติต่างๆ จนถึงร้านที่เขียนว่า Thai Wok มีรูปดอกกล้วยไม้สีม่วง ดีใจพากันไปสั่งข้าวราดแกงเขียวหวาน ผักเปรี้ยวหวาน พะโล้จานละ 200 บาท ข้าวเปล่า 40 บาท ปรากฏมีปริมาณมาก จานหนึ่งกินได้ 3 คน แต่ก็ช่วยรับประทานจนเกือบหมด สอบถามแล้วเจ้าของเป็นคนเวียดนาม อาหารก็อร่อยดี คนที่เคยไปยุโรปส่วนอื่นๆบอกว่า ค่าครองชีพของโปแลนด์ถูกกว่าประเทศอื่นๆมาก ไม่มีธรรมสำหรับนักข่าวภาคสนามค่ะ เดี่ยวกลับไปทางห้องส่งนะคะ เชิญคุณจักรกฤษณ์ค่ะ

รายงานสดจากกรุงวอร์ซอว์ ประเทศโปแลนด์ ดิฉัน พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง ผู้รายงาน แล้วพบกันใหม่ที่กรุงปราก สาธารณรัฐเชคนะคะ สวัสดีค่ะ

สดจากโรงแรม green Lobster กรุงปาร์ก (17 ก.ย. 55)

ตื่นแต่เช้าที่โรงแรม Radisons กรุงวอร์ซอว์ ลงมารับประทานอาหารเช้าตอน 7:30 น. ท่านอาจารย์และชาวต่างประเทศรับประทานพร้อมสนทนาธรรมตั้งแต่เช้าจนถึงเวลาไปสนามบิน ทุกนาทีของท่านช่างมีค่าจริงๆ

ขณะเดินทางไป Prague กับคุณแอนน์จากแคนาดา และคุณแก๊ปปีจากเยอรมัน
ที่โรงแรม Radisons กรุงวอร์ซอว์

ขณะที่มาปรากฏ ออกจากโรงแรมที่หลัง ลูคัสตามมาส่ง และท่านอาจารย์ก็
เกื้อกูลต่อ ด้วยการยื่นสนทนาธรรมต่อ จนถึงเวลาเข้าด่านตรวจด้านใน

ลูกค้าตามมาสันทนาธรรมที่สนามบินต่อจนนาทีสุดท้าย

นั่งเครื่องบินเล็กของสายการบินเซค ใช้เวลา 90 นาทีก็ถึง สนามบินมีแต่พวกเราช่างเงียบสงบดีเหลือเกิน เดินออกมาพบท่านเอกอัครราชทูต ภริยา จันทระประภา คอยต้อนรับท่านอาจารย์อยู่ และพาไปส่งที่โรงแรม Green Lobster ที่ตั้งอยู่บนถนน ตีนปรางสาทปราง โรงแรมสวยงามน่ารักแบบโบราณ คุณหนู ผู้จัดการทัวร์ ไปเจรจาให้ท่านอาจารย์ได้ห้องพิเศษที่สวยงามหรูหราแบบโบราณ แต่อยู่ฝั่งตรงข้ามถนน

ท่านเอกอัครราชทูตภริยา จันทระประภา มารับท่านอาจารย์ที่สนามบิน

โรงแรม green Lobster

ตอนเย็นท่านทูตเชิญไปรับประทานอาหารเย็นที่ทำเนียบ ที่พวกเราต้องตื่นตะลึง

กับความสวยงาม ด้วยอาคารสถานที่ การตกแต่ง สวนดอกไม้ อาหารไทยที่แสนอร่อย อาศัยบุญของท่านอาจารย์ทำให้ได้รับกุศลวิบากนี้ เพราะท่านพูดถึงธรรมจากท่านอาจารย์ตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน สามีของท่าน พลเอกพหล จันทระภา ก็ฟังธรรมทางสถานีวิทยุตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐเชค

เอกอัครราชทูตหญิง และ ท่านธรรมทูตหญิง

อาหารไทยที่ท่านทูตจัดเลี้ยงท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์สนทนารธรรมที่ทำเนียบ

ท่านอาจารย์ ท่านทูต และคณะที่ทำเนียบ

ในวันนั้นท่านทูตเชิญกงสุลและอุปัฏฐมาร่วมสนทนาธรรม ระหว่างรับประทานอาหารด้วย สนทนากันจนเกือบสามทุ่ม อุปัฏฐตามาส่งท่านอาจารย์ที่โรงแรม เราทำหน้าที่บันทึกเสียงการสนทนา แต่เป็นมือใหม่ จึงลืมเครื่องบันทึกไว้ที่ทำเนียบ ต้องตามมาคืน คิดถึงท่านจักรกฤษณ์จัง ท่านทำหน้าที่ได้สมบูรณ์มาก

แต่ก่อนหน้านี้คะ ต่อไปนี้ไม่ทราบจะรายงานสดไหวไหม เพราะเริ่มเข้าโปรแกรมทัวร์อย่างสมบูรณ์ คือ 6:7:8 แล้วก็ย้ายโรงแรมเกือบทุกวัน อย่างไรก็ตามขอไปรายงานแห่งที่เมืองไทยนะคะ

ชมเมืองปราก (18 ก.ย 55)

มาถึงเมืองหลวงแห่งทองคำ เมืองหลวงแห่งปราสาทร้อยยอด เมืองมรดกโลก และเมืองหลวงที่สวยงามที่สุดของยุโรป จึงตื่นแต่เช้าออกมาเดินตามถนนไปสู่ปราสาทปราก ได้เห็นภาพยอดปราสาท ยอดวิหาร นับไม่ถ้วน อาจจะมากกว่า 100 ยอดก็ได้ แต่ละยอดก็สูงปลั่งด้วยสีทองคำ ภายใต้ท้องฟ้าสีส้มก่อนพระอาทิตย์จะขึ้น บ้านเมืองเงียบสงบ ช่างสวยงามสมชื่อที่ได้รับการยกย่องจริงๆ รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรมแล้วพวกเราได้พาท่านอาจารย์ไปเดินปราสาท

วันนี้เป็นวันแรกที่ท่านได้เดินชมเมือง เพราะทุกวันที่ผ่านมา ท่านสนทนาธรรมทุกวัน คุณหนูชี้ชวนให้ท่านดูตึกรังนี้ก็สวย ตึกรังนั้นก็สวย ท่านบอกว่า ดูเท่าไรก็ไม่หมด เห็นแล้วก็ลื้ม ดูหน้าตาท่านไม่สดชื่นเหมือนเวลาสนทนาธรรมเลย คิดถึงที่ท่านบอกว่าเมื่อได้เข้าใจพระธรรมก็จะมีความสุขและปิติ จนไม่อยากไปที่ไหน และเมื่อเข้าถึงลักษณะของสภาพธรรมก็จะสุขและสงบ

พาท่านอาจารย์ถ่ายภาพตรงนั้น ตรงนี้ จนท่านบอกว่า มาเพื่อถ่ายรูป พอเริ่ม
สาย นักท่องเที่ยวก็ทยอยมากันมากมาย รวมทั้งชาวไทยด้วย ได้เวลา 11:30 น. ก็
เตรียมตัวไปคอยรถจากสถานทูตที่มารับไปทานอาหารกลางวัน

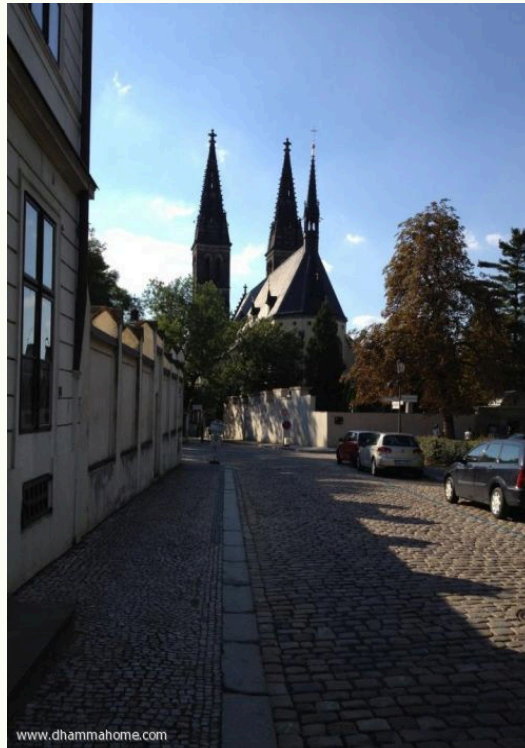
วันนี้ที่สถานทูตมีคนไทยมากมาย และมีพระภิกษุมาฉันภัตตาหาร มีรูปหนึ่ง
บินมาจากเบอร์ลินด้วย มีชุดอาหารไทย มีแม้กระทั่งแกงไตปลา ขนมจีนน้ำเงี้ยว น้ำพริก
ปลาทุ

และอาหารอีสานครบทุกอย่าง มีแม่ครัวมาตำส้มตำที่ละครกรตามสั่ง ทั้งส้มตำไทย ตำปลาร้า รวมทั้งขนมหวาน ผลไม้หลากหลายชนิด ไม่น่าเชื่อว่าจะหรูหรามากมายขนาดนี้ แคมเวลารับประทานยังมีคนมารำให้ดูอีก อย่าเพิ่งแปลกใจ เผอิญวันนี้เป็นวันเลี้ยงส่งท่านทูตซึ่งจะเกษียณอายุในวันที่ 30 กันยายน ลูกน้องท่านทูตบอกว่า ท่านเป็นที่พึ่งของคนไทย จึงมีคนรักท่านมาร่วมงานมากมาย ท่านน่าจะเป็สมาชิกชมรมบ้านธัมมะ เพราะเป็นคนดี และที่สำคัญเข้าใจพระธรรมด้วย

ระหว่างรับประทานอาหารมีผู้สนใจธรรมมากคุยกับท่านอาจารย์ บอกว่าจบปริญญาโทด้านพุทธศาสตร์ และกำลังจะต่อบริญาเอก เธอมั่นใจในความรู้ด้านธรรมมาก อธิบายว่าธรรมคือความว่างเปล่า กาย เวทนา จิต ธรรม อะไรต่างๆ เมื่อท่านอาจารย์ถามว่ามีเวลาสนทนาธรรมไหม เธอก็บอกว่ามี ในตอนบ่ายวันนี้ จึงมีโปรแกรมที่

ไม่คาดคิดมาก่อนคือท่านอาจารย์อยู่สนทนาธรรมกับคนไทยที่บ้านท่านทูต ส่วนพวกเราก็ตามเคย คือ ชมเมือง แต่ครั้งนี้ไปกันทุกคน เพราะท่านทูตจะดูแลท่านอาจารย์เอง

พวกเราจึงหิ้วท่านอาจารย์ไว้ที่สถานทูต และเดินทางไปหาอาหารทางตา ที่ย่านเมืองเก่า ไปดูนาฬิกาดาราศาสตร์ที่มีนักท่องเที่ยวมาชมจนเต็มลานกว้าง ตึกกรมบ้านช่องในยุคเก่าหลายร้อยปีมาแล้ว ช่างสวยงามจนไม่รู้จะดูอะไรดี แคมแต่ละแห่งก็ต้องใช้แรงขาเดินไปให้จุกซปสาทรูปกระทบกับรูปารมณที่เป็นอิฐฐารมณ จนเกิดทุกขเวทนาทางกาย ปวดเมื่อยขาจนยกเกือบไม่ขึ้น คงเป็นบาปที่ไม่อยู่ฟังธรรมกับท่านอาจารย์ ซึ่งตอนนี้จะอ้างว่า เป็นภาษาอังกฤษ ฟังไม่รู้เรื่องไม่ได้แล้ว แต่อย่างใดก็ตามได้บันทึกเสียงไว้แล้ว ทุกคนคงได้ฟัง

กลับไปหาท่านอาจารย์ที่สถานทูตอีกครั้ง ตอนห้าโมงเย็น เห็นท่านนั่งสนทนาธรรมกับหนุ่มน้อย หน้าใส คิดว่าเป็นลูกชายท่านทูต แต่ที่ไหนได้ เป็นเลขานุการเอกประจำสถานทูต

ท่านอาจารย์สนทนาธรรมกับท่านทูตและเลขาธิการเอก
คนที่ยืนชும்อยู่ในพุ่มไม้ คือ ผู้สื่อข่าวภาคสนาม

พาท่านอาจารย์ไปเดินเล่นที่สะพานชาร์ล ที่มีชื่อเสียงมาก ถ้ามากรุงปรากแล้วไม่ได้มาเดินที่ถนนนี้ ถือว่ายังไม่ถึงปราก ท่านอาจารย์ได้เดินผลัดเปลี่ยนอิริยาบถหลังจากนั่งสนทนาธรรมทั้งวัน ที่สะพานนี้มีรูปปั้นขนาดใหญ่ทุกต่อม่อของสะพาน มีนักท่องเที่ยวเดินเต็มสะพาน เห็นศิลปินกำลังวาดภาพเหมือนของลูกค้าที่ยืนบ้าง นั่งบ้างเป็นแบบให้วาด จากบนสะพานเห็นแม่น้ำสายสำคัญประจำเมือง มีเรือขนาดใหญ่พานักท่องเที่ยวชมทิวทัศน์เมืองริมฝั่งแม่น้ำ จากที่นี่จะเห็นสะพานข้ามแม่น้ำซึ่งตั้งติดๆ กัน ถึง 5 สะพาน

เมืองปรากมองจากสะพานชาร์ล

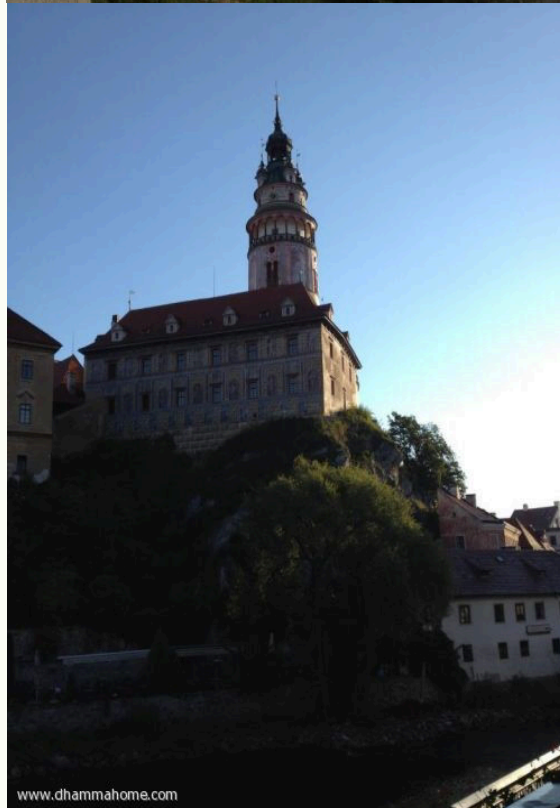

ท่านอาจารย์ที่สะพานชาร์ล

ถึงเวลากลับไปโรงแรมแล้วค่ะ พรุ้งนี้ต้องเดินทางไปอีกเมืองหนึ่ง วันนี้เดินดูเมืองปรากบางส่วน แต่ก็ยังเหนื่อยมาก ทุกคนดูกระปรี้กระเปร่า ยกเว้นท่านอาจารย์ที่แม่ดูอ่อนเพลียบ้าง แต่ก็ยังปิติที่ได้ทำให้คนอื่นได้เข้าใจพระธรรม กราบอนุโมทนาค่ะ

วันนี้รายงานสดได้ เพราะฝนกำลังตก เดินออกไปไหนไม่ได้ค่ะ แถมเขาบอกอุณหภูมิวันนี้ไม่ถึง 10 คิดถึงกระต่ายกับแกะที่อยู่ในตู้เสื้อผ้าที่บ้านจัง แต่อย่างไรก็ขอบคุณคุณเด็กที่ทิ้งเสื้อหนาวไว้ให้ รวมทั้งน้องตัว น้องมดด้วยค่ะ สำหรับถุงเท้าและผ้าพันคอ

รายงานสดจากเมืองเซสกี ครุมลอฟ ไข่มุกแห่งโบฮีเมีย (19 ก.ย. 55)

ออกจากปรากตอนแปดโมงครึ่ง เพื่อเดินทางไปเมืองเซสกี ครุมลอฟ เมืองมรดกโลก ที่รักษาศิลปวัฒนธรรมในยุคกลางไว้อย่างดี เมืองนี้อยู่ห่างจากปรากไปทางใต้ 180

กม.ต้องนั่งรถประมาณ 2 ชั่วโมง สองข้างทางเล็กๆนั้น เป็นป่าไม้สวยงาม มีต้นไซเปรส และแอปเปิลออกลูกดกเต็มต้น เล่นผ่านร้านขายผลไม้ข้างทาง แวะลงไปซื้อและถ่ายรูป ถามคนขับรถว่า ระหว่างทางมีปราสาทสวยๆให้แวะชมไหม ก็ได้ชมปราสาท hluboka ซึ่งอยู่ข้างทางก่อนเข้าเมืองครึ่งชั่วโมง ปราสาทอยู่บนเขาระยะทาง 2 ก.ม. ต้องนั่งรถพ่วงขึ้นไปคนละ 50 โครونا (คูณด้วย 1.7 เป็นเงินบาท)

ข้างบนปราสาทสวยมาก เพราะดูมีชีวิตชีวาด้วยสวนดอกไม้ที่ตกแต่งอย่างสวยงาม ไม่แห้งแล้งเหมือนปราสาทที่ปรากฏที่มียอดแหลมสูงเสียดฟ้าและตกแต่งด้วยสีทองดูตระการตา เดินชมจนทั่วภายนอกปราสาท แต่ไม่ได้ชมข้างใน เพราะเขาปิดตอนเที่ยง เราไม่มีเวลาพอ ต้องรีบเข้าโรงแรมเพื่อรับประทานอาหารเที่ยง ซึ่งก็เลยเวลาไปมากแล้ว รถบัสต้องจอดข้างนอก แล้วนั่งแท็กซี่เข้ามาคนละ 100 โครونا จอดหน้าโรงแรมพอดี เป็นโรงแรมเล็กๆอยู่ริมแม่น้ำวัลทาวาที่ไหลมาจากปราก แต่ผ่านเมืองนี้เป็นสายเล็ก ๆ เหมือนลำธาร แต่น้ำเชี่ยวไหลแรงและใสสะอาด ดูเหมือนไหลมาจากน้ำตกมากกว่า

ได้รับประทานอาหารกลางวันที่ภัตตาคารริมแม่น้ำ เป็นสเต็ก ราคาถูกกว่าที่
กรุงเทพอีก และยังอร่อยด้วย (ถ้าไม่อร่อยก็แย่แล้ว เพราะเกือบบ้ายสี่โมงถึงได้
รับประทาน)

เดินขึ้นเนินไปชมปราสาทเซสสกีครุมลอฟข้างบน ท่านอาจารย์และผู้สงฆ์เดินชมเมืองเล็ก ๆ สวยงาม ที่มีของขายมากมาย ความจริงเราก็ผู้สงฆ์ แถมยังปวดเข่าด้วย แต่ด้วยวิญญานผู้รายงานข่าวภาคสนาม จึงต้องรีบไปดูให้เห็นกับตาว่า ของจริงเป็นอย่างไร ไปถึงปราสาทปิดแล้วตั้งแต่สี่โมงเย็น จึงได้แต่เดินดูรอบ ๆ มีจุดชมวิวให้เห็นเมืองเล็กๆที่ล้อมรอบด้วยแม่น้ำดานลาง เดินขึ้นไปเรื่อย ๆ จนถึงสวนในปราสาท ที่เปิดให้ชมฟรี

โอโฮ พระเจ้าจอร์จ อะไรจะใหญ่โตสวยงามขนาดนี้ ไม่รู้จะบรรยายอย่างไรถูกดูจากภาพก็แล้วกัน เราวิ่งถ่ายรูปไปรอบๆ ลืมปวดเข่าไปชั่วคราว เมื่อไปที่ mazury โปแลนด์ก็สวยแล้วมาปราสาทฮลูโบกา ก็คิดว่าสวยที่สุด พอมาถึงปราสาทเซสกีครุมลอฟ กลับสวยยิ่งกว่า

นึกถึงเรื่องของท่านนันทะในพระสูตรที่จำได้เลา ๆ ว่า ในวันแต่งงานของท่านกับนางชนบทกัลยาณีที่สวยงามมากนั้น พระผู้มีพระภาคได้ให้ท่านถือบาตรเดินมาส่ง แล้วให้บวช ท่านคิดถึงนางชนบทกัลยาณีมาก จนไม่ได้ปฏิบัติสมณธรรม พระผู้มีพระภาคจึงได้เนรมิตให้ท่านเห็นนางฟ้าที่งามยิ่งขึ้นไปเรื่อย ๆ จนท่านลืมนางชนบทกัลยาณี แล้วยินดีปฏิบัติสมณธรรมเพื่อให้ได้หญิงที่งามเช่นนั้น แต่ในที่สุดด้วยปัญญาบารมีที่ได้สะสมมาท่านก็เห็นตามความเป็นจริงของสภาพธรรมทั้งหลายที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ และเป็นอนัตตา จนหมดจดจากอาสวะทั้งปวง ไม่ติดข้องในสิ่งใดๆอีกเลย

ส่วนเราผู้ยังมีติดหนวดด้วยกิเลส ยิ่งได้เห็นสวนดอกไม้ที่สวยงามยิ่ง ๆ สวยขึ้นไปเรื่อย ๆ ก็ยิ่งติดข้อง อยากจะเห็นต่อไปอีกเรื่อย ๆ เหมือนนกongไฟได้เชื้อ แทนที่จะมอดกลับกองใหญ่ขึ้น ปัญญาที่มีบ้างเล็กน้อยก็หายไป ลืมไปเลยว่า ทุกอย่างเป็นธรรม เพียงปรากฏแล้วก็หมดไป เป็นเพียงสิ่งที่ปรากฏให้เห็นเพื่อติดข้องเท่านั้นเอง ไม่เห็นฝั่ง

โน้นของมหาสมุทรเลย เห็นแต่ฝั่งนี้ที่มีแต่ความติดขัดต้องการ จนเกือบจะรู้สึกถึงความร้อนด้วยความอยากที่ต้องแสงไม่หยุดหย่อน แต่ก็เพียงเกือบ ยังไม่ร้อนจริง ๆ ค่ะ

รายงานสดจากเดรสเดน (21 ก.ย.55)

เมื่อวานอยู่ที่เซสกีครุมลอฟ ตั้งแต่เข้ามิดด้วยโลหะ อยากจะเห็นเมืองยามพระอาทิตย์ขึ้น ปรากฏว่าหนาวมาก รีบ ๆ เดินถ่ายภาพ แล้วเดินหนาวสั่นเข้ามาในโรงแรม Belarie ที่ยังมี แต่อบอุ่น เพราะยังไม่ถึงเวลาเปิดมืองเช้า จึงยังไม่เปิดไฟ ช่วงประหลาดจริง ๆ แต่อาหารเช้าที่เสิร์ฟสำหรับ 2 คนนั้นเต็มโต๊ะ เบลลารี เป็นโรงแรมเล็ก ๆ อยู่ติดกับแม่น้ำ และใกล้กับปราสาท มีเพียง 4 ห้อง พวกเราอยู่ก็เต็มหมดแล้ว

ออกเดินทางจากเซสกีครุมลอฟตอน 9 โมงเช้า วันนี้ต้องเดินทางไกลที่สุด ประมาณ 5 ชั่วโมง ไปเดรสเดน ประเทศเยอรมัน คนขับรถจึงพาไปกินอาหารเยอรมัน ที่ภัตตาคารข้างทาง และก็นั่งรถยาวไกลชมทิวทัศน์สองข้างทาง ในเขตเซสนั้นเป็นถนนสายเล็ก ๆ มีป่าไม้สวยงาม ต้นแอปเปิลป่าออกลูกดกเต็มต้น พื้นที่เป็นเนินสูงต่ำ มีทุ่งหญ้าเขียวขจี บางแห่งก็เป็นไร่ข้าวโพดที่ออกฝักแล้ว เห็นเป็นสีน้ำตาล และรถก็แล่นลอดอุโมงค์เข้าสู่ทางด่วนระหว่างประเทศ เมื่อเข้าสู่ประเทศเยอรมัน ก็มีเพียงธงยูโรและธงเยอรมันปักแสดงไว้เท่านั้นเอง ไม่มีด่านตรวจ สะดวกดีจริง ๆ

เมื่อเข้าเขตเยอรมัน ถนนหนทางก็ดูกว้างขวางใหญ่โตขึ้น จนเกือบหาโมงเย็นจึงถึงเดรสเดน เมืองหลวงเก่าของเยอรมัน และเป็นเมืองมรดกโลก เราพักในโรงแรม Aparthotel ที่อยู่ย่านเมืองเก่า มองเห็นยอดวิหาร ยอดปราสาท เดินออกจากโรงแรม ไม่กี่ก้าวก็ถึงลานกว้างใหญ่ที่มีรูปปั้นบุคคลสำคัญมากมาย ล้วนใหญ่โต สัมกับความยิ่งใหญ่ของเยอรมันจริง ๆ ทำให้ปราสาทในเชคและเชสก็คร่อมลอฟเหมือนเมืองตุ๊กตาไปเลย

เมื่อเข้าโรงแรมที่แต่ละห้องใหญ่โตมากเป็นอพาร์ทเมนต์ มีห้องนอน ห้องรับแขก ห้องครัว และในห้องน้ำใหญ่ มีเครื่องซักผ้า พร้อมราวตากผ้า สะดวกสำหรับจะพักนาน ๆ แต่เสียอย่างเดียว และสำคัญเสียด้วย คือ มี wifi แต่ใช้ไม่ได้ เลยไม่ได้รายงานสดจากเดรสเดน

เมื่อเข้าห้องน้ำแล้ว ก็รีบวิ่งไปดูสถานที่ต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้ ๆ เพื่อจะได้ดูเมืองก่อนพระอาทิตย์ตก รู้สึกช่างมีความเพียรจริง ๆ ในการแสวงหาอิฏฐารมณ์ ท่านอาจารย์และคุณแก้วตาก็พักอยู่ที่ห้องตามเคย ท่านบอกว่า ตั้งแต่ได้มาแล้ว ไม่ค่อยอยากดูอะไร แสดงว่าท่านสะสมความไม่ติดในสิ่งที่ปรากฏทางตามามากแล้ว ผิดกับเราที่เป็นไปตามกระแสของโลกที่ต้องการ "ได้" ตลอดเวลา ได้เห็นสิ่งสวยๆทางตา ได้ยินเสียงเพราะๆ มีนักดนตรีเปิดหมวกมาเล่นดนตรีให้ฟังด้วย กลิ่นหอมๆ อาหารอร่อยๆ อากาศที่สบาย ถ้าหนาวไป ก็หาเสื้อมาใส่ ร้อนไป ก็เดินทางไปหาที่เย็นสบาย ยังไม่เข้าถึงคำสั่งสอนของพระพุทธรศาสนาที่ให้ "ละ" เลยสักขณะเดียว

พระอาทิตย์ตกที่แม่น้ำเอเบ้

เก็บภาพพระอาทิตย์ตกดินริมแม่น้ำเอเบ้แล้ว ก็เดินไปห้างสรรพสินค้าใหญ่ที่อยู่ใกล้ ๆ เพื่อรับประทานอาหารเย็น และเลือกซื้ออาหารจีน ซึ่งมีต้มยำไก่ แกงเผ็ดไก่ ข้าวหน้าเป็ด ข้าวขาหมู สั่งมาเกือบทุกอย่างด้วยความหิว เหลือข้าวสวย เอาไปทำข้าวไข่เจียวทานในตอนเช้า

คืนนี้หมดแรง รู้สึกเหมือนเป็นไข้หวัด กลับมาถึงโรงแรมอาบน้ำแล้วก็นอนเลย กลับสนิท ตื่นขึ้นมาเมื่อคุณหนูโทรมาเรียกให้ขึ้นไปทานอาหารเช้า รีบร้อนแต่งตัวขึ้นไปพบท่านอาจารย์กำลังเจียวไข่ให้พวกเราอยู่ เป็นบุญหรือบาปนะที่ท่านอาจารย์ต้องมาทำอาหารให้ทาน แต่ถ่ายวิดีโอไว้แบ่งปันด้วย

ท่านอาจารย์ทอดไข่เจียวในห้องครัวของโรงแรม Aparthotel เมืองเดรสเดน

รับประทานอาหารเช้าเสร็จ ก็ออกไปเดินชมสถานที่สำคัญๆของเดรสเดน ที่มีมากมาย มีพิพิธภัณฑ์รูปภาพของศิลปินดังทั่วโลก เป็นเหมือนๆภาพ พิพิธภัณฑ์อัญมณีมีค่าที่แสนสวยงามและมากมาย โดยเฉพาะเพชรสีเขียวจากอินเดีย แต่ละแห่งต้องใช้เวลาเป็นวัน แต่เรามองผ่านอย่างรวดเร็ว เพราะเวลาจำกัด เมื่อออกมาข้างนอก ท่านอาจารย์ถามว่า มีใครจำได้บ้างว่า เห็นอะไรบ้าง เห็นแล้วก็ลืม

กำแพงเซรามิกส์ใหญ่ที่สุดในโลกที่เดรสเดน

ตอนบ่ายหลังทานอาหารกลางวันที่ภัตตาคารข้างโรงแรม เป็นลานกว้างที่คราคร่ำไปด้วยนักท่องเที่ยว กว่าจะได้ทานก็เกือบบ่ายโมง แต่ก็อร่อยสมกับที่คายนาน ราคาพอ ๆ กับกรุงเทพ แล้วจึงได้เดินทางไปชมโรงงานทำเครื่องกระเบื้องที่สวยงามและแพงที่สุดในโลก คือ ไมเซน ที่ห่างจากโรงแรมไป 15 กม. ระหว่างนั่งรถกลับไปตลอดทาง ปฏิบัติหน้าที่ผู้รายงานข่าวที่ไม่สมบูรณ์ ทั้ง ๆ ที่ตั้งใจจะเก็บรายละเอียดมาแล้วให้มากที่สุด แต่ทุกอย่างที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะหลับ จะตื่น จะเห็น จะได้ยิน ก็เพราะกรรมเป็นปัจจัย

เครื่องกระเบื้องของห้างไมเซนที่มีสัญลักษณ์เป็นดาบไขว้ สวยงามมากจริง ๆ อยากจะซื้อมาเป็นของที่ระลึกสัก 1 ชิ้น แค่อันเล็กๆ สำหรับใส่น้ำปลาพริก ราคาตั้ง 4,000 กว่าบาท เลยได้แต่ถ่ายรูปมาดู และซื้อการ์ดเปล่ามีภาพดอกไม้ป่า เป็นสีน้ำ 8 ใบ ราคา 200 บาท แถมยังหยิบแคตตาล็อกที่เขาแจกฟรีมา 1 เล่มด้วย

เครื่องกระเบื้องสวยของไมเซน

กลับจากไมเซน ก่อนถึงโรงแรมแะที่ศูนย์การค้าเมือวาน แะชมตลาดนัดกลางเมืองที่เหมือนสวนสนุก คิดว่าจะมีสินค้าพื้นเมืองถูกๆ แต่ผิดหวังมาก เพราะร่มที่มีรูปเทวดาเด็ก 2 คน ที่ทำตาเจ้าเล่ห์ของราฟาเอล ราคาเป็นพัน ๆ แพงจนต่อไม่ลง

ลานกว้างข้างโรงแรมในเดรสเดน

ออกมาทานอาหารค่ำที่ลานข้างโรงแรม ผู้คนมากมายกว่ากลางวันเสียอีก มีการแสดงกลางแจ้ง มีนักร้องโอเปร่ามาร้องเพลงเพราะ ๆ โอ้ย ชีวิตช่างเต็มไปด้วยสิ่งรื่นรมย์มากมาย จนเลือกดู เลือกชม ไม่หมดสิ้น แต่ก็เลือกกลับมาอนพักผ่อนตามการสะสม ที่มีความสุขในการนอนมากกว่าอย่างอื่น และเริ่มมีความสุขกับการเข้าใจพระธรรมมากขึ้น

รายงานสดจากทำเนียบท่านทูต (22 ก.ย. 55)

วันนี้เดินทางออกจากเดรสเดน เยอรมัน เพื่อแวะไปเที่ยวชม Karlovy vary สาธารณรัฐเชค ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวติดอันดับโลก เป็นเมืองที่มีน้ำพุร้อน น้ำแร่ ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ จึงมีนักท่องเที่ยวมากมาย เมืองที่ผ่าน ๆ มาว่าสวยแล้ว แต่ที่นี่สวยที่สุดด้วยธรรมชาติ อาคารบ้านเรือน และสวนดอกไม้ และมีสินค้าสวยหรูมากมาย แถมติดป้ายลดราคาถึง 70 เปอร์เซ็นต์ มีบางท่านหายเข้าไปในห้างดัง เราเข้าไปตามเห็นคนที่หายไปกำลังลองเสื้อหนาวลดราคา 50 เปอร์เซ็นต์ เลยลองด้วย และซื้อมาได้ 1 ตัว คนตามเลยหายไปด้วย แต่มีเวลาแค่ 2 ชั่วโมง รวมเวลาทานอาหารกลางวันด้วย จึงวิ่งวนหาอาหารที่อร่อยตามคำสั่งของเพื่อนสนิทที่ติดตามมาคอยบงการ

เดินทางกลับปรากเพื่อค้าง 1 คืน ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯครั้งนี้ คุณหนูจองโรงแรม movenpick Hotel and resorts และ executive wing ที่อยู่บนเขา ต้องนั่ง cable car ขึ้นไป สวยงามมาก เธอบอกว่าทึ่งทวน แต่พรั่งนี้ต้องออกจากโรงแรม ตอน 8 โมงเช้า เพื่อขึ้นเครื่องไปเฮลซิงกิ ต่อไปกรุงเทพ เหมือนขามา

ความจริงพวกเราตั้งใจเชิญท่านทูต ท่านกงสุล ท่านอุปทูต มาเลี้ยงอาหารเย็นขอบคุณในร้านอาหารบนเขาของโรงแรม แต่ท่านโทรศัพท์มาเรียนเชิญท่านอาจารย์

ตั้งแต่ที่เดรสเดน ท่านอาจารย์ตอบตกลงเพื่อจะสนทนาธรรมด้วย เลยได้กุศลวิบาก
รับประทานอาหารไทยแสนอร่อย ที่ทำเนียบท่านทูตอีกครั้งหนึ่ง

ท่านอาจารย์สนทนาธรรมกับท่านทูต และ อุปทูต

ท่านอาจารย์ได้ปูพื้นฐานให้แก่คุณปู อุปทูตหญิง ส่วนท่านทูตนั้นท่านเข้าใจดี
แล้ว และได้เคยมอบเอ็มพี 3 การบรรยายธรรมของท่านอาจารย์ให้คุณปูตั้งแต่ทำงาน
ร่วมกันที่ตุรกี ท่านอาจารย์สนทนาธรรมอย่างเพลิดเพลิน จนถึงเวลาสามทุ่ม จึงลา
กลับ พร้อมกับมอบของที่ระลึกจากพวกเรา และท่านทูตก็มอบของที่ระลึก เป็นคริสตัล
สัญลักษณ์ของเซคให้ท่านอาจารย์

ท่านทูตมอบของที่ระลึกให้ท่านอาจารย์

ขออนุโมทนาคุณแก้วตา เอนกพุฒิ ที่จัดการทุกอย่างจนพวกเราได้ร่วมเดินทางมากับท่านอาจารย์อย่างสะดวก เมื่อมาถึงแล้วก็ยังดูแลท่านอาจารย์ตลอดเวลา ทำให้พวกเราได้สำรวจสถานที่ต่างๆ อย่างสบายใจว่า ไม่ได้ทิ้งท่านอาจารย์ให้สนทนาธรรมกับชาวต่างชาติคนเดียว ขออนุโมทนาผู้ร่วมคณะทุกท่านที่มีจิตใจดีงาม เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการเจริญกุศลที่ตนเองถนัด เช่น คุณเล็ก จิราภรณ์ กฐินทอง ที่นำขนมไทย และเสื้อตรามูลนิธิมาให้ชาวต่างชาติ คุณตี๋ จีราวรรณ แก้วพิจิตร ผู้ชำนาญการด้านเศรษฐกิจ สถานทูตอเมริกัน และคุณเผ่าทิพย์ เมนเทอดอน ที่ใช้ชีวิตอยู่กับสามี ชาวอเมริกันที่สาวาย นานถึง 30 กว่าปี ช่วยติดต่อประสานงานทุกอย่าง กับชาวต่างชาติ น้องมลลทา วิเศษสุมน โบรกเกอร์ ที่เป็นเหรียญกฐิน 4 สกล คือ สลิตตั๋ ยูโร ดอลลาร์ และเงินบาท ท่านจักรกฤษณ์ ที่ตั้งใจมาสนทนาธรรมอย่างเดียว ทำหน้าที่บันทึกเสียง และรายงานธรรม ส่วนลูกสาวคนสวย น้องดรีม และเพื่อนน้องบุล ก็เป็นสีสันของกลุ่ม มีไอเดียดี ๆ ที่ทำให้พวกป้า ๆ ได้เที่ยวมากขึ้น ขออนุโมทนาทันตแพทย์หญิงวิภากร พงศ์วรานนท์ ที่สนับสนุนการเดินทางของท่านอาจารย์ และพี่จี๊ด แม้จะไม่ได้ร่วมเดินทางมาด้วยก็ตาม และทุกคนที่มีส่วนทำให้การเผยแพร่พระธรรมของท่านอาจารย์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปอย่างดี

และขอขอบคุณ คุณหนู อัญญมณี มัลลิกมาส ที่ไปท่องเที่ยวสถานที่สวยงามต่าง ๆ แล้วคิดอยากพาท่านอาจารย์มาพักผ่อนสถานที่ต่าง ๆ เหล่านั้นบ้าง เธอคิดมา 2 ปีแล้ว แต่เพิ่งมีโอกาส ที่ลูกได้เรียนเชิญท่านอาจารย์มาไปแลนด สถานที่ต่าง ๆ ที่เธอพามา นั้นสวยประทับใจทุกแห่งจริง ๆ แต่ท่านอาจารย์ไม่ค่อยสนใจจะดูอะไรมากมายต่าง ๆ เท่าไรนัก มักจะเตือนพวกเราเสมอว่า เห็นแล้วก็ลืม ท่านจะมีความสุขมาก ถ้าได้แสดงธรรมกับผู้สนใจ โดยเฉพาะคนใหม่ ๆ

ขออนุโมทนา คุณวีระยุทธ์ สันตยานนท์ ที่เป็นเพื่อนเรือยาวชนญี่ปุ่นรุ่นเดียวกับท่านทูตทฤษฎา แล้วติดต่อให้ท่านทราบว่า ท่านอาจารย์จะไปปรากฏ ท่านจึงเตรียมต้อนรับ ท่านทูตแจ้งให้สามี พลเอกพหล จันทระประภา (ซึ่งฟังธรรมจากท่านอาจารย์ที่บ้านเช่นกัน) ทราบ สามีท่านบอกว่า โชคดีมากที่ก่อนเกษียณอายุ ท่านอาจารย์ได้ไปสนทนาธรรมที่ทำเนียบ และยังทำให้คนไทยที่นั่นหลายคนได้มีโอกาสฟังธรรมที่ลึกซึ้งเช่นนี้ด้วย

นอกจากนั้นคุณวีระยุทธ ยังเคยไปสถานที่ต่าง ๆ เหล่านี้มาแล้ว จึงแนะนำร้านอาหารอร่อย ๆ หลายแห่ง รวมทั้งยังร้องเพลงและเป่าเม้าท์ออร์แกนขับกล่อมในรถบัสระหว่างเดินทางไปเมืองต่าง ๆ เกือบตลอดทาง ซึ่งมีความสามารถหลายด้านจริง ๆ ทั้งถ่ายภาพ ร้องเพลง และแนะนำร้านอาหาร

ยังมีน้องชุมพร และลูกชาย จากชมรมบ้านธัมมะ เชียงใหม่ ร่วมเดินทางด้วย น้องชุมพรทำหน้าที่เหรียญกษาปณ์ต่อจากน้องมลทา ที่กลับกรุงเทพไปก่อน ที่นี่ก็ต้องคิดเงิน 4 สกุลเหมือนกัน คือ เงินโครูน่าของเชค (คูณด้วย 1.7 เป็นเงินบาท) เงินยูโร เงินดอลลาร์ และเงินบาท ส่วนน้องกอล์ฟ อายุ 22 เก่งภาษาอังกฤษมาก ช่วยติดต่อสื่อสาร และยังเด็ก จึงใช้แรงงานแทนคุณยาย คุณป้าทั้งหลายที่กำลังจะหมดแรงขอบคุณครับ

ทางเมืองไทย ขอขอบคุณคุณเค โสภณ สิงห์แก้ว ที่ช่วยใส่ภาพประกอบอย่างรวดเร็ว ทั้ง ๆ ที่เวลาห่างกัน 5 ชั่วโมง แสดงว่าทำงานดีก เลย์ทันใจคนส่งข่าว ที่คอยเช็คว่ามีคนอ่านหรือยังเสมอ ขออนุโมทนาค่ะ ร่วมด้วยช่วยกันแบบนี้ ไม่มีงานอะไรยากเกินไปจริง ๆ

การรายงานข่าวการเผยแพร่พระธรรมของท่านอาจารย์ และการท่องเที่ยว
ของคณะในภาคสนามคงจบลงเพียงเท่านี้ เพราะพรุ่งนี้ก็เดินทางกลับกรุงเทพ
แล้ว จะถึงเข้าวันจันทร์ ขอบคุณที่ติดตามอ่าน สวัสดีค่ะ

ดิฉัน พลอากาศตรีหญิง กาญจนา เชื้อทอง รายงานสดจากโรงแรม Movenpick
กรุงปราก สาธารณรัฐเชคค่ะ